

31/4/27 వ త్రి దినము వ్ర క టిం వఁ బడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 2-వ తేది మంగళవారము } No. 105
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనందనపుర శ్రావణమాన శుద్ధ పంచమి. } సంచిక ౧౦౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వలకు వలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లపోగొట్టును, బెడుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగా నే నెదుట వల్లులు
వలన శరీరమందలి దుష్టతాపములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విరేచము
లలో గూడ వాడుచున్నాము.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సినా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
క్రీడియంటు ముఖ్యముగా నుండజగినది.
అమృతాంజనం డిపో
3, 7 రు. లు శిల్పిపేటి, మద్రాసు
జిల్లా ప్రెసిడెన్సీ హోస్పిటల్ కాలనీ

కావలెను

గుడివాడతాలూకా యలకుర్తి అగ్రహారములో దేశోద్ధారక కాశీనాథుని వాగేశ్వరరావుగారిచే
నేర్పాటు గావింపబడిన పాఠశాలలో హైయర్ గ్రేడ్ ప్రైవేటు ఉపాధ్యాయుడు కావలసియున్నాడు. దర
ఖాస్తును స్కూలుమానేజరు, యలకుర్తి, నిడుమూలు అని వ్రాయవలయును.

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వివింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ - గమనించవలసిన నది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లకు కై నను యోగ్యికాపాడుము.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిత ప్రతి అంతయు అనవసరమై తెలిసికొనుము.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు ఎల యిష్టమును తి గూర్చునగు ప్రతి యెగురుతి వాసివేయుము.
- 4 వస్త్రముల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశమునే నియోగింపుము.
- 5 శుద్ధబద్ధరునుగాని, హిందూదేశపు మిల్లువస్త్రమునుగాని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రోసివేయుదు.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యోపకరము, వ్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియందుకొనుము.
- 8 ప్రజలవిద్యా పోషణములకొరకు నీరసాధికభోగములను ఎదుకొనుము.
- 9 దేశవారిద్రవ్యమును నిర్మాణము గావింపుము - నిరుద్యోగమును రూపుమాపుము. దేశమున సంపదను పరిశ్రమలతోను.
- 10 లాభకరమై నేర్పుతో పరిపాలింపబడు హిందూపరిశ్రమలయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపుము.

కోరాలాంక్లాతు, నైపు, భోవతులు, బొంబాయి వర్తియులు, దుష్టులు, కుండుపర్లు, ఎగైరాలు పరిశ్రమలపట్ల
ఖలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్త్రములు కియింపవలసిన గరిలకు అమ్మబడుచున్నది. విదేశీవస్త్రములు కొన
నవసరములేదు.

ఈమిల్లు వస్త్రముల నాణ్యత అనుభవమువలననే తెలియును. దేశభక్తిగల ప్రతిహిందూదేశీయును ముఖ్యముగా ప్రతి
ఆంధ్రుడును దీనిని అభిమానించి వృద్ధికి తెచ్చుటకు వేడుకొనుచున్నాము.

ఇంకను చాలా వాటాలు అమ్మకము కావలసియున్నవి. వివాహముకొరవారు యాచిరునామాకు వ్రాయగోరవచ్చు.

గూడూరి లక్ష్మణరావు బి. యె, మేనేజింగ్ యేజింట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు ని - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను భవధమును వాడుటచే తప్పుక నిజమణగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్పు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హేతులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును.

ప్రాప్తికము కావలసినవారు ఈ దిగువ వివాసమునకు వ్రాయవలెను.

WANTED
... Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to —IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

కావలెను

మాజతీయ విద్యాలయమునకు ప్రధానోపాధ్యాయులు
వి. ఏ. పరీక్ష కృతార్థులై అనభవము కలిగినటువంటి వారు
కావలసియున్నారు వేతనములు నెల 1-కి 40 రూపాయలు
తక్కువతోకంటె అర్హతనుబట్టి యివ్వబడును. కాబట్టి జాతీయ
విద్యాభిలాషులగువారు ఆగస్టు 10 వ తేదిలోగా వారి వారి
అప్లైకేషన్ దరఖాస్తులు మాకు పంపకోరుచున్నాను
గుంటూరు మద్ది-సుదర్శనం,
కార్యదర్శి శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీపాఠశాల.

అయ్యర్వేదాపథ రత్నా కరము

చరిత చికిత్సాస్థానము రు. 6

అంధ్రప్రదేశ్, రత్నా కరము రు. 2, ఇన్స్ట్రుమెంటరీ రు. 1
30/6/27 వార్షిక శ్రీ. గూడ కన్యకాపరమేశ్వరీపాఠశాల

మహాసూర్యవర్తి

ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది.
తలతిరుగుట, నోటినిరూపుట, కాళ్ళవేతులు మంటలు, జోటి
తి, కుండెలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు వైద్య
ధము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజువారి సంస్థానమున తరహారయి
నెలకు రు 1-కి రు 6/- 2126

ఆర్థరనాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

పస్ కుటుంబిషనులు

బహుముఖ వాని శస్త్రచికిత్సకు దృఢమైనవి.
కొంతమంది మాత్రమే ప్రసిద్ధమైన వర్తకులకు
మాత్రము బాధుగవ యివ్వబడును. అన్ని పరి
కిరములు, కిరీభాగములను కూడ అన్ని
బడును. జిల్లా నీజంటుకూడ కావలెను. డి.న. వస్త్రము

బెట్ అండు కో (లిమిటెడ్) గోధుమలను
1/186 మూంట్సురోడ్డు, ము. (అ. ప్రె)

తిరునల్వేలి మండల సభ

శ్రీమాన్ ఎస్. సత్యమూర్తిగారి (బి. ఏ. బి. ఎల్., ఎం. ఎల్. సి.) అధ్యక్షకార్యదర్శనము

(నిన్నటి తరువాతి)

కావున అన్ని సంఘముల నాయకులను సుప్రసిద్ధులగు నాయకుల నామోదించి హిందూమహమ్మదీయ మైత్రీని నెలకొల్పగలము. ఈ సంగతులకు భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు గురు నామోదించిరి.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్వయము

మన రాష్ట్రమున హిందూమహమ్మదీయసమన్వయమునకు విరమణకొద్దోగల నైపుణ్యము కలవారుచే యీ పదేండ్లలోపల వారు బ్రాహ్మణేతరసమన్వయనబడుదానిని కలుగజేసిరి అది నిజముగా ప్రత్యేకసంఘసమన్వయ కాజాలను నిరూపనగా బ్రాహ్మణేతరసంఘమున నొకసంఘమేదియును లేదు బ్రాహ్మణులను, బ్రాహ్మణేతరులను బహుమతిని పంకించుములును పెండిండ్లు నెటులలేవో అటులే బ్రాహ్మణేతరులను బహుమతిని నిమిషమున్న వంతులది ఉపసంఘములవారికిగూడ ఉపసంఘములను పరిరక్షించుచున్నట్లు ప్రామాణ్యమును బ్రాహ్మణేతరులను మతాచారభాషాసంప్రదాయాది విషయములలో భేదమేదియులేదు. కొంతమంది ఒకజట్టుగా నేర్పడి ఒక చాడకియప్రభువువార మని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారని ప్రజలు సహించునది యిట్టివి జరిగిన కాసనసభల యెన్నికలైన సమన్వయమేది.

దురదృష్టమువలన విల్లింగ్డనుప్రభువు సాంఘిక మంత్రిత్వమున నేర్పరచు వారికి రాజకీయపద్ధతియును విధానమును గూడ లేవు. ఈపద్ధతినుంచిగాదు. దానిని మార్చునదిగోషే ప్రభువు గ్రహించినవారు 17-9-25వ తేదీని గోషేనుప్రభు సాగిన ఉత్సాహము నిదర్శనముగానున్నది. దాని ననుసరించి కాంగ్రెసుకాసనసభ యెన్నికలలో జస్తిమత్తము ప్రతినిధులలో చాలమంది పాఠశాలలేరి.

సాంఘికవాద ముఖరాక్షసిని రూపుమాపుట చాలకష్టము. స్వాధీనపరులవారు కొందరు నోరులేని మానవకోటికి వారి ప్రతినిధులమని చెప్పుకొనుచు అవకాశములను స్వలాభమునకు వినియోగించుకొనుట యెల్లప్పుడును జరుగుచు నేయుండును. కావున జాతీయవాదులు చాల మోషురికగలిగియుండి ఈ రాక్షసిని ముగిల తలయెత్తుచుండ మామరు నేయుండవలెను. దీనిని నేను మనఃపూర్వకముగానే తెలుపుచున్నాను. బ్రాహ్మణేతరుల మేలుకోరకే గాక బ్రాహ్మణులమేలుకుకొరకుగూడ నే నిలుల తెలుపుచున్నాను.

దేశసేవచేయుటకు దీక్షబూనినవారికి బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను, హిందువులను, మసల్మానులను అనుకంక్షములతో కట్టిపంపిండ్లమున కనబడదు మనమందరమును విదేశీయ ప్రభుత్వముక్రింద బానిసలమే. మనకంఠకిని నష్టము సమానమే. స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు మనకందరికినిగూడ స్వాతంత్ర్యము కలుగును. నేనీపుడు సాంఘికములను నర్థములనుగూర్చి మాటలాడుటలేదు. వానిలో అస్పృశ్యత్వముఖ్యమైనది దానిని నెలకొల్పనే రూపుమాపవలెను. రాజకీయములకు సంబంధించినంత సంతకైన అస్పృశ్యత యుండగూడదు గాంధీమహాత్ముడు అస్పృశ్యత నిర్మూలనమునుగూర్చి చెప్పుచున్న పని నిరుపమానము. రాజకీయములందు జన్మవలన నెవ్వరికిని అధికముగా సౌభర్యము లభింపగూడదు విషయమున నేనుమహాత్మునితో సమానముగా నేకీభవించుచున్నాను అస్పృశ్యత్వము నిర్మూలనములకు బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను గూడ పూనుకొనవలెను.

ప్రభుత్వోద్యోగములో నిద్రవరకు మోపుమంది బ్రాహ్మణులే యున్నారు. ఇటువైన పద్ధతి మారవలెను వాదమును బ్రాహ్మణులెవరును ఆక్షేపించలేదు. ఆవిషయమున దొరత నియమాలుచేసిన ఉత్తరవునుగూర్చి యెట్టివిమర్శయును బయలుపరచలేదు. వెనుక చాలమంది బ్రాహ్మణులే ప్రభుత్వోద్యోగులుగానుండుటకు కారణము లేకపోలేదు. బ్రాహ్మణులు చాలవీధివారు. వారు పరీక్షలలో ఘోరముగా నెగ్గుచుండిరి వారు ప్రభుత్వోద్యోగముల నపేక్షించుటచే వానిని బడయగలుగుచుండిరి.

బ్రాహ్మణేతరులు భూస్వాములను గనవంతులుగనునంత, నాకరించెయింట్లు వారికిష్టముగూడ లేకుండెను. అందువలన వారుద్యోగముల నిద్రవరకు కోరియుండలేదు. ఇప్పుడు వారు ప్రభుత్వోద్యోగములను కోరుచున్నారు. తెలివితేటలలో బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులకు తీసిపోరు గాన త్వరలోనే చాల ప్రభుత్వోద్యోగములు గారికి లభింపగలవు

మన దేశమునందలి జనసంఖ్యనుబట్టి చూచినచో ప్రభుత్వోద్యోగములు 1000 మందిలో నొకనికేగూడలభింపదులేదు.

కావున మనదేశ మైత్ర్యవంతులగుటకు స్వవసాయమును పరిశ్రమలను వాణిజ్యమునే మూలాధారములగును గాని ఉద్యోగములు కావు. అందుకు స్వరాజ్యమును బడయవలెను. స్వరాజ్యము వచ్చినపిమ్మట ప్రభుత్వోద్యోగముల కింతటి ప్రాముఖ్యతయుండదు. కావున ఉద్యోగములకు మనము తేనిపోని అధికము నొసంగగూడదు. అందువలన నిరంకుశులకు బిగువు, మరింత అధికమును.

స్వరాజ్యపతము-శాసనసభలు

శాసనసభ ఎన్నికలలో చెన్నపురి శాసనసభకు ఎన్నుకోబడిన పక్షములలో స్వరాజ్యపక్షమువారే చాల మోషుగా నుండుటచే మంత్రివర్గము నేర్పరచుటకు గవర్నరువారిని కోరగా, వారు నిరాకరించిరి. జస్తిమత్తమువా రీమంత్రియత్వాధికారమును కోరిరి, పడసిరి, ఆరెండు నెరవేర్చిరి. ఎన్నికలలో నోడిపోయిరి గాని మరల మంత్రిత్వమును బడయుట కీసారిగూడ చాల ప్రయత్నములనుచేసిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ వాదనములను నిలుపుకొనుట కియ్యధికారమును తృప్తాచయముగా నిరాకరించిరి.

స్వతంత్ర మంత్రివర్గమును రద్దుపరచుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారు సరిగా పనిచేయలేదని మాపక్షముగానిత్రులును శత్రువులుగూడ కరిగముగా విమర్శించిరి. స్వతంత్రమంత్రివర్గమును రద్దుపరచినచో జస్తిమత్త మంత్రివర్గము మరల నేర్పడును. ద్వంద్వపరిపాలనమును నేను నిరసించెదను గాని ప్రత్యేక సంఘాభిమానమును ఇంకను మోపుగా నిరసించెదను నేను స్వరాజ్యమును కోరెదను గాని ప్రత్యేక సంఘాభిమానముతో గూడిన స్వరాజ్యము నచ్చినచో పితిగెడు లిప్పటికంపెను అధ్యాత్మముగానుండును. ప్రజలు సాంఘిక మంత్రివర్గమునుగూడ నిరసించుచున్నార గాన శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులు నియోజకుల సంలెప్పుమును నెరవేర్చుటకు బాధ్యులగుదురు. వెనుక ఆరెండ్లపాటు ద్వంద్వపరిపాలనమును సాగించి బక్రెనుమోసు ప్రభువు మున్నగువారివలన చాల ప్రశంసించబడిన జస్తిమత్తమువారు నైతికము ద్వంద్వపరిపాలనము నెరవేరదనియును దానిని నిర్మూలించి రాష్ట్రీయ సంఘాస్వపరిపాలనము నొసంగిన గాని అధికారమును స్వీకరింపమనియును ప్రకటించియున్నారు. దీనివలననే మే ములంబించిన పద్ధతి ముందరిని స్పష్టము కాగలదు ఎటులైన నేమి, చెన్నపురి శాసనసభలో కాంగ్రెసు వారు తాత్కాలికముగనైనను జస్తిమత్తమువారిని ప్రభుత్వ గోష్టిలోనుండి విడదీయగలిగిరిని విమర్శముగూడ నంగీకరింపక తప్పదు.

ద్వంద్వపరిపాలన మంతరించుట

మేము ద్వంద్వపరిపాలనమును సాగింపమని బహిరంగ సభలో జస్తిమత్తమువారు తీర్మానించిరి. శాసనసభ ప్రారంభము కాగానే స్వరాజ్యపక్షమువారు ద్వంద్వ పరిపాలనము నెరవేర్చి విలసనదగాదు గాన మంత్రివర్గ మనవసర మను తీర్మానము నుపపాదించెదను. ఆతీర్మాన మామోదింపబడినచో ద్వంద్వపరిపాలనము తాత్కాలికముగా విరమింపబడునేగాని అంతరింపదు.

జస్తిమత్తమువారు కాంగ్రెసులో చేరవచ్చునని యిప్పుడు నిర్ణయింపబడెను. వారు ప్రతిముటునభావముతో గాక సహాయకభావముతో చేరియు కైక పని చేయుటకే కాంగ్రెసులో చేరెద రని నే నాశించెదను. కాంగ్రెసులో చేరినచో దానిని గూడ సాంఘిక ప్రతిస్థాపనగా చేయగలుగుదుమని వారాశించుచున్నచో వారి కాశాభంగముకలుగుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసులో సాంఘికవాదమునకును తదిభిమానులకును తావు లేదు.

రిస్పాన్సివ్ పక్షము

కాంగ్రెసులోనున్న పక్షములలో నిది యొకటి ద్వంద్వ పరిపాలనము ముంచికాదు గాని దానివలన లాభము కలుగునంతవరకు దాని నుపయోగించుకొనుచుండవలె నని వీరి యభిప్రాయము. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, లాలా జవహర్ రావు, కేల్కర, జయకరు, డాక్టరు మూంజీగార్లు మున్నగు నాయకులు పలువు రీపక్షమున చేరిరి. వీరిదేశభక్తియును త్యాగమును జగద్వినితములు. వారి కధికమగుపలుకుబడి గలదు. ద్వంద్వపరిపాలనము కొనసాగదనియే నాయభిప్రాయము. మంత్రిలుగా పనిచేసినవారందరుగూడ నిటులే తెలిపిరి. ఇదివరకు ఏ శాసనసభలోను అత్యధికసంఖ్యాకులగు నియోజితసభ్యుల సహాయముగల మంత్రివర్గ మేర్పడియుండలేదు. చెన్నపురి శాసనసభలో 182 మంది సభ్యులున్నారు. వారిలో 87 మంది ఎన్నుకొనబడినవారు. వారిక్కోమాటపై నుండురు. వారిచే మంత్రివర్గ మేర్పరపబడినచో అది శాసనసభలో ఆక్షేయముగానే యుండును. ఆట్టి మంత్రివర్గ మేర్పడిననుగూడ ద్వంద్వపరిపాలనము కొనసాగదనియే నేను తలంచెదను. అది కొనసాగినచో ద్వంద్వపరిపాలనము కాజాలను కావున యీపద్ధతిని ప్రయత్నింపదగునా అను విషయమునుగూర్చి ఆలోచింపవలసి యుండును. చెన్నపురిలో జరుగుచున్న కాంగ్రెసు మహాసభలో నిట్టి తీర్మాన ముపపాదించబడినచో బాగుగా నాలోచింపబడును.

ఏలనగా ప్రస్తుతస్థితిలో కాంగ్రెసువారిలో నైకముఖ్యము చాల ముఖ్యమైనదిగానున్నది. హిందువులును మహమ్మదీయులును కాంగ్రెసుమహాసభలో కలసి పనిచేయనిచో ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయ కలహము లడగునటుల లేదు. కావున పండిత మోతీలాలునెహ్రూ, శ్రీనివాసయ్యంగార్లు, మాలవ్యాజీ, లాలాజీ, కేల్కర, జయకరు, బహమ్యుదాల్, నౌకతాల్, డాక్టరు ఆస్సారీ, జిన్నా, మఫీగార్లు మున్నగు నాయకులందరును ఏకముఖముగా కాంగ్రెసు మహాసభ వారి తీర్మానములను నెరవేర్చవలెను. అప్పుడే హిందూమహమ్మదీయమైత్రీ యేర్పడగలదు.

స్వరాజ్యవిధానము

చెన్నపురిలో డిశంబరులో జరుగనున్న మహాసభకు మిక్కిలి జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు మిరందరును హను కొనవలెను బక్రెనుమోసు ప్రభువు స్వరాజ్యవిధానమును గూర్చి చాలసారులు ప్రశ్నించుటచే దానిని నిదపరుచుటకు భారత కార్యసంఘమువారు నియమింపబడిరి. ఈవిషయమున మిరందరునుగూడ తోడ్పడగలను.

రాయలుకమిషను

రాయలుకమిషనును బహిష్కరించుటనుగూర్చి కాంగ్రెసువారు నిరాశా చేయవలెనని కొందరు కోరిరి. ఇట్టికమిషనులవిషయమున నా కేమియును నమ్మకములేదు నేను యిస్టాగోష్టి (కౌండులేబిలు)సభను కోరెదను కాని రాయలుకమిషనునుగూర్చి మనకు నిరాశాగా నేమియును తెలియకముందే దానిని బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించుట యుచితము గాదనియే నేను తలచెదను

శాసనసభలకు మరల ఎన్నికలు

చెన్నపురి శాసనసభకు త్వరలోనే మరల యెన్నికలు జరుగవచ్చును. వెనుకటి ఎన్నికలలో విమంషలమున కాంగ్రెసువా రెవరును నెగ్గలేదు. మీ రిటీవల కాంగ్రెసుసంఘముల నీ మండలమున చాల బలపరచిరి. ఈసనని మీరింకను దీక్షగా నాగించవలెను ఈసారి జరుగు యెన్నికలలో కాంగ్రెసువారే అన్నిస్థానములను బడయవలెను

స్థానికసంఘములను వశపరచుకొనుట

జిల్లాబోర్డు లుండగూడదు. అధివా ఉండినచో అగ్ల యుడు చెన్నపురి కార్యరేషు అధ్యక్షునివలెనే యుండవలెను. వ్యవహారమును జరుపుటకు కమిషనరునంటే ఉద్యోగి మరియొక డుండవలెను. అటుల జరిగినచో ఎన్నికలలో న్యాయము జరుగదు. ఇప్పుడు అధ్యక్షులకు పలుకుబడి చాలమోషుగా నుండుటచే న్యాయ మటుల జరుగుటలేదు. స్థానికసంఘముల నన్నిటిని కాంగ్రెసువారు వశపరచుకొనవలెను.

మండలవిషయములు

మిమండలమునకు సంబంధించిన యిబ్బందులు కొన్నికల వని నేనెరుగుదును. “శరీరమంతయును నలిగి మనుష్యుడు క్రింది పడిపోయినపుడు మొదట శరీరస్వాస్త్యమును తీసికొని బట్టలనుగూర్చి ఆలోచింపడు.” ఇప్పుడు ఐరెండు దేశమే దుర్దశకు పాలై యున్నది. అది తొలగవరకును స్థానికవిషయములను నేను గమనింపజాలను” అని డిలీవరాగారు నుడిచిరి అది మన దేశమునకుగూడ వర్తిండును. మనమందరును మొదట స్వరాజ్యముకొరకు పనిచేయవలెను. స్వరాజ్యము వచ్చినపిమ్మట అన్ని విషయములను చక్క బఱును.

వెంటనే జరుపవలసినపని

కాంగ్రెసు సభ్యులను యీమండలమున బాగుగా వృద్ధి నొందించి బలపరచవలెను. గ్రామతాలూకా సంఘములను మండలసంఘముగూడ బాగుగా పనిచేయవలెను.

2. ఖద్దరునుగూర్చి నేనీపుడు కొత్తగాచెప్ప వసరము లేదు. ప్రజలందరును యెల్లప్పుడును ఖద్దరునే ధరించుచుండవలెను. ఖద్దరుబట్టలను విస్తారముగా నేయించుచుండవలెను.
3. ఐకమత్యమును వృద్ధి నొందింపవలెను. ఈవిషయమున నాయకులందరును బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను తాము ముఖ్యముగా భారతీయులను విషయమును మరనకుండ దేశసేవ నొనరింపవలెను. స్వరాజ్యము లభించువరకును భారతీయులెవరును విశ్రమించుట కవకాశములేదని సత్యమూర్తిగారు నడిచిరి.

బెంగాలు డేటిన్యూలు!!

కలకత్తాకు మార్చబడెదరా?

కలకత్తా, జూలై 31:—భారతీయ పత్రిక మాండలే ఇన్నీసు జెయిల్లోనున్న బెంగాలు డేటిన్యూలు తిరిగి ఆలిఫూరు సెంట్రలు జెయిలునకు తీసికొనిరాబడుదురని వదంతులున్నవని ప్రకటించినది.

విల్లివాకము హత్యలకేసు

అప్పీలువిచారణ ప్రారంభ మగుట

(హైకోర్టు)

విల్లివాకము మాడుపాత్యలకేసునందు ముద్దాయిలు గావించిన అప్పీలు నిన్నటిదినమున హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వాలసు, తరువెంగటాచార్యులగారొద్దల విచారణకువచ్చెను. ప్రాసిక్యూషనుతరపున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు వాదించుచుండెను ముద్దాయిలతరపున వాదించుటకు కోర్టువా రిరువురు న్యాయవాదుల నియమించిరి. అందు ఎ. వి. నారాయణ అయ్యరుగారు 1వ ముద్దాయితరపునకు, పి. కామేశ్వరరావుగారు 2వ ముద్దాయితరపునకు వాదించుచున్నారు.

ఈ కేసునందు ముద్దాయిలకు (1) ముత్తరాజు సుబ్బా

V. గౌడ్ అదివారాయణ (2) ముత్తరాజు తుల

శమ్మ అను వారు ముగ్గురుకులరి, 1926 డిసెంబరునెల 12 తేదీ ప్రాంతమున విల్లివాకమునందు (1)విశ్వాసం సుబ్బామ్మ (2)విశ్వాసం రాజమ్మ (3) ముత్తరాజు వెంకటకృష్ణయ్య అను వారలకు విషముపెట్టి మానీచేసిరిని వీరిపై కేసు మారోపింపబడెను. వెంగల్పట్టుజిల్లాజడ్జిగా రీకేసును అప్పీలురల సహాయముతో విచారించిరి. మూడవముద్దాయిపై కేసును బుజువుగాకేవల విధించి జేసెను మిగిలిన ఇద్దరులలో 8వ ముద్దాయి అనశ్శముః చెప్పి విశ్వాసం సుబ్బామ్మను ఆమెకుతు రగు విశ్వాసం రాజేశ్వరిని కల్లూరునుండి విల్లివాకము తెచ్చుట (2)వ బ్బమ్మ, రాజేశ్వరులకు వెంకటకృష్ణయ్యకు విషముసగి హత్యచేయుట (3) విషమును తెచ్చుటకు ఘోర్రరీచేయుటలో రెండవముద్దాయికి సహాయమొనర్చుట అను నేరము లానరైనని నిర్ణయించి మర శిక్ష విధించెను. 2వ ముద్దాయి యగు ముత్తరాజు సుబ్బారావు (1)విషమును తెచ్చుటకు పోస్టరీచేయుట (2) హత్యనోనర్చుటకు మొదటిముద్దాయికి సహాయమొనర్చుట (3) సుబ్బామ్మరాజేశ్వరులకు అనశ్శముల డెలివరీచేయుట మొదలగు నేరము లానరైనని నిర్ణయించి ముద్దాయికి మరశిక్షవిధించుచు తీర్పుచెప్పెను. ఈ తీర్పు ఈదినమున హైకోర్టునందు విచారణకు వచ్చెను.

మొదటిముద్దాయితరపున ఎ. వి. నారాయణ అయ్యరు గారు వాదనను ప్రారంభించుచు, క్రిందికోర్టులో జరిగిన విచారణపద్ధతినగుంచి ఒకవిషయమును జ్ఞాపక ముంచుకొనవలసినదని న్యాయమూర్తులను గోరిరి. క్రిందికోర్టునందు, ముద్దాయిలందరతరపున వాదించుటకు కోర్టువా రొకే న్యాయవాదిని నియమించి ఆ న్యాయవాది, ముద్దాయి లందరి లాభనష్టములను కాపాడుటకొరకు ఏకవిధమున ఉత్తరవాదములకు గడగవలసివచ్చెను రెండవముద్దాయి కనుకూలముగ నుండు విషయములు కొన్ని 1వ ముద్దాయికి ప్రతికూలముగనుండెను మొదటిముద్దాయి కనుకూలముగనుండు విషయములు రెండవముద్దాయికి ప్రతికూలముగనుండెను. అందుచేత నా న్యాయవాది, 1వ ముద్దాయికి అనుకూలమున విషయములను కొన్నిటిని వాదించజాలక పోయెను.

న్యాయమూర్తులు—మికనుకూలముగనుండు విషయమును కప్పిపుచ్చెననేగాని మిగిల్చుచువుటకు వీలులేదు.

వకీలు—న్యాయవాదిపై నేర మారోపించుట నాయుక్తేషుగాదు. తన సాధ్యమైనంతవరకు అతడు పాటుబడెను. గాని ఇద్దరు ముద్దాయిలకు ఒకే న్యాయవాదిని నియమించుట లన 1వ ముద్దాయికి నష్టముగలిగినని చెప్పటకుగా నీవిషయము ఎడపారించవలసివచ్చెను.

న్యాయ. వా—క్రిందికోర్టులో విచారణ జరిగినపుడు, రారీయా కేసును గావించలేదు. మీకు నిజముగా నష్టముగలిగినయెడల క్రిందికోర్టులో విచారణసయముననే ఈ ఆక్షేపము చెప్పియుండవలసినది.

నారాయణ అయ్యరుగారు, ప్రారంభమున ముద్దాయిపై గావించబడిన ఆరోపణలను, ప్రాసిక్యూషను సాక్షులు తిలకిన విషయములను సంగ్రహముగ వివరించి, మరణించిన బ్బమ్మ 2వ ముద్దాయియొక్క అత్తగారు, రాజేశ్వరి అను అలిక సుబ్బామ్మనూతురు, 2వ ముద్దాయి మరదలు. వెంకటకృష్ణయ్య 2వ ముద్దాయి వినతండ్రే. 1వ ముద్దాయి భార్యయగు గాడప ముద్దాయియు నగు తులశమ్మ, మరణించిన సుబ్బామ్మకు అరపు చెల్లెలను.

1వ ముద్దాయి డిసెంబరు 9 తేదీ ప్రాంతమున నెల్లూరు గ్రామమున ప్రాసిక్యూషనువారికధప్రకారము 1వ ముద్దాయి నేరమో ప్రారంభమగును. అతను నెల్లూరువెల్లినపుడు విశ్వాసం తరరామయ్యకును, అతని భార్యయగు సుబ్బామ్మకును,

వారి కుమార్తెయు అల్లుడుకు విల్లివాకములో చాలకష్టములతో నున్నారనియు, వారి కుమార్తె ఆత్మహత్య జేసికొనుటకు సిగ్గుముగ నున్నదనియు, చెప్పెను. అందుపై సుబ్బామ్మయ్య, రాజేశ్వరియ్య 1వ ముద్దాయితో కలిసి విల్లివాకము వచ్చిరి ఇందు ముద్దాయి చెప్పిన అబద్ధ మేమియులేద అందుచే, 1వ ముద్దాయి అధిగముల తెలిసి వారిని తీసికొని నచ్చెనను వాదము నిలువజాలదు. 2వ ముద్దాయి చాల ఆర్థిక దుస్థితి యందుండెననియు తనభార్య మంగళనూత్రమును గూడ విక్రయించెననియు ప్రాసిక్యూషనువారే బుజువు చేసిరి మంగళనూత్రమును వదలుకొనివలసిన దుస్థితియందున్న రెండవముద్దాయి భార్య ఆత్మహత్య జేసికొనుటకు గూడ సిద్ధపడుటయందాశ్చర్యములేదు. ఈవిషయములనే 1వ ముద్దాయి, నెల్లూరులో ఆమె తల్లిదండ్రులకు చెప్పెను. ఇందబద్ధ మెద్దయులేదు. కనుక నేరము గాకేరదు.

న్యాయ. వాలసుగారు— క్రిందికోర్టులో 1వ ముద్దాయి గావించిన స్టేటుమెంటులో ఈవిషయము సంగీకరించెనా?

వకీలు— లేదు ఇద్దరు ముద్దాయిలకు ఒకే న్యాయవాదిని నియమించుటవలన 1వ ముద్దాయికి కలిగిన నష్టములలో నిదియొకటి క్రిందికోర్టులో ముద్దాయిలు న్యాయవాది నూచనల ప్రకార మభిధముగ వాజ్మూల మొనగవలసినచ్చెను.

జ. వా— ఆవిషయమును తెలుపవలసిన ఎవ్వరును నిర్బంధింపలేదు ఆవాజ్మూలముగావించుటలో ముద్దాయి అబద్ధమనడెనని మీరనరుగదా?

వకీలు— ప్రాసిక్యూషను వారికధనే నే నిపుడు చెప్పుచున్నాను ముద్దాయి దానిని ఆంగీకరించినను ఆంగీకరింపకపోయినను ప్రాసిక్యూషనువారి వాదన ప్రకారముగూడ ముద్దాయి యెనర్పినది నేరముకాజాలదు

నారాయణయ్యరుగారు నేరారోపణల చరిత్రను ఇంకను వివరించుచు సుబ్బామ్మ రాజేశ్వరులు విల్లివాకము వచ్చిన తరువాత 2వ ముద్దాయి గృహమునకువెళ్లుట తరువాత నానిదిన ములతరువాత వారేమైతే తెలుపవలసినదని ముందరామయ్య గారు కల్లూరునుండి తంతివా ర్దననగట పోలీసులకు రిపోర్టు చేయుట నెల్లూరునుండి పోలీసుసబ్ కిస్ట్రురు వచ్చినతరువాత 15 తేదీన 1వ ముద్దాయి వాజ్మూల మొనగుట తరువాత అరెస్టు చేయబడుట మొదలగువిషయముల నన్నిటిని వివరించిరి. 15 తేదీన పోలీసువారియెదుట నొసగిన వాజ్మూలములో ముద్దాయి సుబ్బామ్మ రాజేశ్వరులను తానస్వయముగా నెంట్రిలుస్తేషనునకు తీసుకొనిపోయి రైలులో నెక్కించెనని చెప్పెను

న్యాయ. వాలసుగారు— ఈవాజ్మూలమును మీరెటుల సమర్థించెదరు?

వకీలు— ఇతరుల బలంతముచే తానావాజ్మూలము నొసగితినని ముద్దాయి చెలిపెను.

న్యాయ. వాలసుగారు— అతడప్పటికింకను పోలీసువారి వశమున లేడుగదా? ఆతని నెప్పుడు అరెస్టుచేసిరి.

వకీలు— ఆవిషయమును ప్రాసిక్యూషనువారే చెప్పవలెను. ఈవిషయమున సాక్ష్యమునేక కీటులుగావున్నది. 22వ తేదీన తననరెస్టుచేసిరిని ముద్దాయి చెప్పచున్నాడు.

న్యాయవాదియింకను వాదించుచు 1 ముద్దాయి అబద్ధములుచెప్పి సుబ్బామ్మ రాజేశ్వరులను డెచ్చెనని గాని అతడహత్య జేసెననిగాని చెప్పటకెట్టిసాక్ష్యమును లేదనియు చచ్చినవామృతకేవలముల తనదొడ్డిలో ఖాడ్చిపెట్టుట అను నేరమును మాత్రమే అతనిపైమోపుట కాధారముగలదనియు నుడివిరి.

న్యాయ. వాలసుగారు— అయితేవిషయము ఆతనియింటిలోనుండి అతడే తెచ్చిమాపెను దాని నెటుల సమర్థించెదరు?

వకీలు— అతడు విషమును చెచ్చినటులుగాని దానిని సుబ్బామ్మమొదలైనవారిపై ప్రయోగించినటులుగాని ప్రత్యక్షమున సాక్ష్యమేమియునులేదు విషమునమ్మిన వైద్యుడుగూడ ఆతనినిగుర్తింపలేదు. 1 ముద్దాయి యెరుకలేకయే రెండవముద్దాయి విషమును చెచ్చియుండవచ్చును. 2 ముద్దాయి ప్రోత్సాహముపైన చంద్రమతి ఆవిషమును సుబ్బామ్మ రాజేశ్వరి వెంకటకృష్ణయ్యగారకు పెట్టియుండవచ్చును. దానినలన వారు మరణించి యుండవచ్చును. 1 ముద్దాయి వారీశములను జూచి భయములపై నిమియుదోచకనే నితరులకు చెలిసిన తనవైసేరమువచ్చునని భయపడి తనదొడ్డిలో పాతిపెట్టి యుండవచ్చును.

న్యాయ. వా—మంగు ఆలోచించుకొని హత్యలగావించి యుండనియెడల కొన్నిరోజులకు పూర్వమే దొడ్డిలో గోతుల నెండుకు శ్రవ్యయుండుదా?

వకీలు— అరటిచెట్టు వేయుటకు గోతులను శ్రవ్యయుండవచ్చును. ఈలోగా, ఈమరదలుల ఆవాంతరము సంభవించుటచే వానినందు కుపయోగించియుండువచ్చును. ముందుగా గోతుల శ్రవ్యబడినంత మాత్రమున, వీరందరివిడచి ఎంపుటకు ఆలోచించుకొనిరిని యెందుటకు వీలులేదు.

న్యాయ. వాలసు— చంద్రమతి, 2వ ముద్దాయి, వారికి విషముపెట్టినయెడ తానాశంకులపూడ్చి పెట్టిననియు 1వ ముద్దాయి క్రిందికోర్టులో నొసగిన వాజ్మూలములో చెప్పెనా?

వకీలు— చెప్పకపోవచ్చును. చెప్పనంతమాత్రమున అతడు తప్పుడు వాజ్మూల మొసగినందులకుమాత్ర కోర్టు వారానిని శిక్షింపవచ్చును గాని హత్యనేరమునకు శిక్షింప వీలులేదు వారిని 1వ ముద్దాయి హత్యచేయుటకు కారామెద్దయులేదు. వారిపై నాతనికి పగగలదని గాని, వారిని హత్యచేయుటవలన 1వ ముద్దాయి లాభమునందెనని గాని ప్రాసిక్యూషను వారు గూడ బుజువు చేయజాలకపోయిరి. అందుచే, నిజముగా హత్యజేసినవారు 2వ ముద్దాయియు చంద్రమతియు వైయుండవచ్చునని అనుమానించవలసి యున్నది.

న్యాయ. వా— 1వ ముద్దాయికంటెను గూడ ఆమె ఎక్కువ అనుమానమురాదా?

వకీలు— అవును. ఆమెకును 2వ ముద్దాయికిని చాలన్న హము హత్యజరిగిన దినమున 2వ ముద్దాయి ఆమెను, వెంకటకృష్ణయ్యను ప్రత్యేకముగా 1వ ముద్దాయియింటికి చెప్పెను. అప్పుడు 2వ ముద్దాయియే, చంద్రమతికేత వారికి విషము పెట్టించియుండవచ్చును.

న్యాయ. తిరువెంగటాచారీగారు— తనకు పోషించుచున్న వెంకటకృష్ణయ్యకు గూడ విషముపెట్టుటకు తగిన కారము లేవననున్నదా?

వకీలు— ఆమెకును, 2వ ముద్దాయికిని అపరిమితము నేహము అతని కొరకు ఒక్క వ్యభిచారము తప్ప అన్ని నేమలను గావించితినని ఆమెయే ఒప్పుకొనెను. వెంకటకృష్ణయ్య రెండవ ముద్దాయిపై క్రిమినలుచ్య దీనుకొనటకు ప్రయత్నించుచుండెను. అందుచే తన 2వ ముద్దాయిని కాపాడుటకొరకు వెంకటకృష్ణయ్యగారికి విషముపెట్టి యుండవచ్చును.

న్యాయ. తిరువెంగటాచారీగారు— అతనికి విషముపెట్టవలెనని ఆమెకున్నయెడల తమ ఇంట్లోనే పెట్టునుగాని, ఇతరుల ఇంటినద పెంచుటపెట్టును.

కోర్టువారీసయమున ఫలహారములకు లేచిరి.

స్టెనోగ్రాఫర్లు— జూలై 31— ధోరాహనునందు కల్లులు వేరు పోయియుగా రాత్యహత్య గావించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె)

లాహోరు, జూలై 30— అబ్దుల్ రహిమానుగాజీ 40 జాబు భిలాఫతుకాంక్రెసు కార్యదర్శిపై తేబజివకేసు నెంట్రిలు జెయిలునందు విచారించబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

సులభముగా

దగ్గును
ఆపుడేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఊరటకు, సౌఖ్యమును గలిగించును. గడిచిన 50 సం॥ క్రితములకు మైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునం దంతటను

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారిణి నే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక ఇతరహానికరమైన వస్తువులేందులో కలియుటలేదు. దిగ్గులను, జుబులను, బిడలకులను కింకనాయును ఇదిపారదోలును ఇకెప్పు ఎన్నా, రొమ్ముపడికేము, ఊపిరితిత్తులను హానికలిగించునట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కంతుకల్లు అలంకరమును. అనేకరకముల దగ్గుల త్వరితమున వచ్చుబడక పోయినచో కరెన్సాగ్రాని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడును.

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారిణి పైన ఆధారపడియున్నారు.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
మత్తుపదార్థములందులో కలియదు

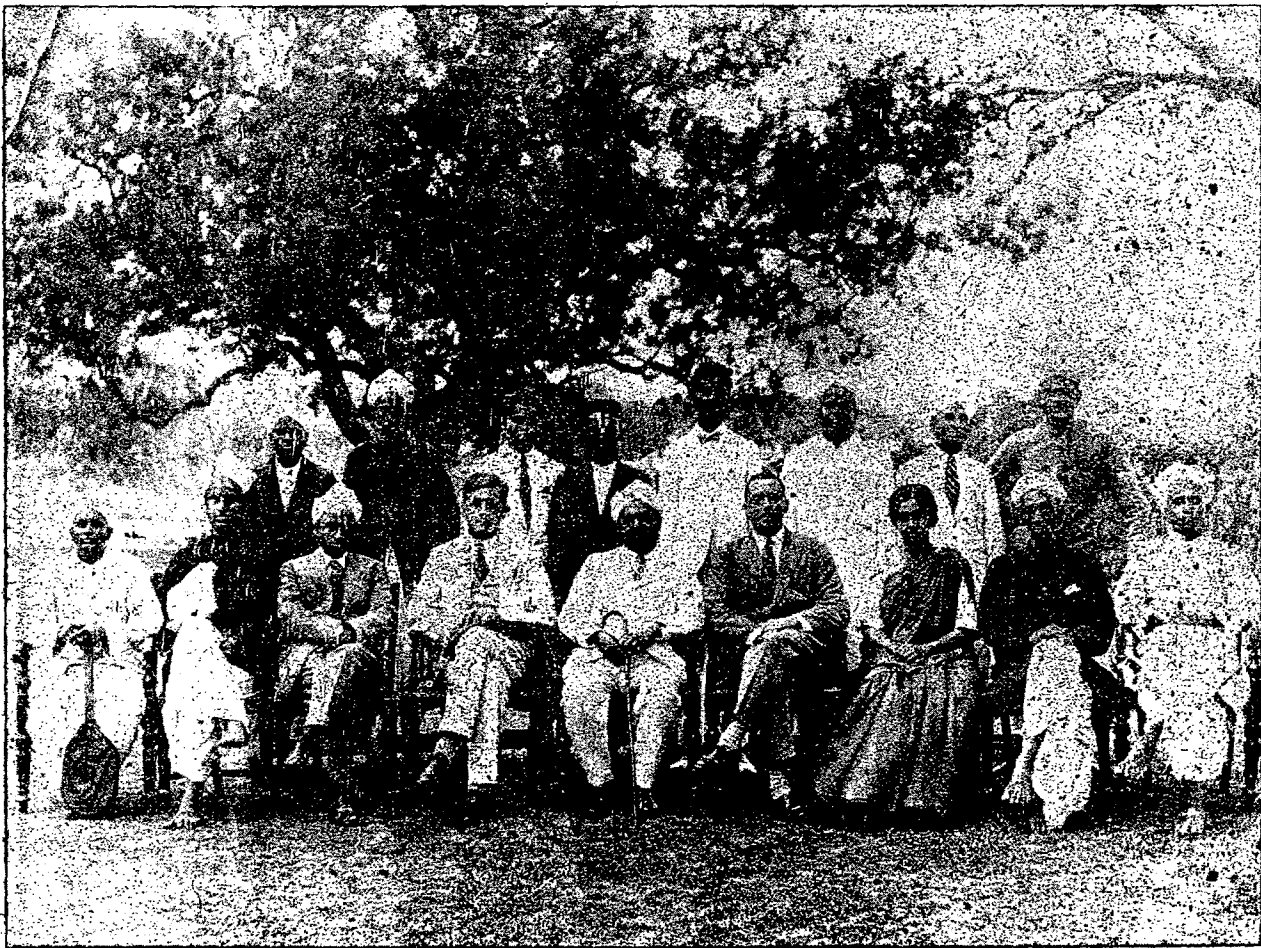

నవ్వునదీ వివాహము

శ్రీమతి లక్ష్మీలక్ష్మణ్ గారు (హిందూలక్ష్మీవిలాసనభాగ్యతురాలు) నవ్వునదీజలమును దీసికొనివచ్చి తిరువళిక్కేటలో నముద్రమునందు గలిపి గత శుక్రవారమునాడు “నవ్వునదీవివాహము” జరిపిరి. (ప్రె. పి. నర్సింహు) -

టీచర్లుకాలేజీయందు ఉపాధ్యక్షుల సంఘము ప్రారంభ సభనాడు ది. బ. టి. రంగాచారిగారు ఆన్వేలియానుసూర్పి ఉపన్యసించిరి. గా॥ న్యాయా జాక్షనుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. (ప్రె. పి. నర్సింహు) -

“చంపెదను జాగ్రత్త?”

లతీపుగారు ఆర్యవ్రతనిధిసభాధ్యక్షునకు

వ్రాసిన లేఖ

మహమ్మదీయులకు హిందూపియర్లందఱు లభింపకుండ చేసినందులకే!

ధిల్లీ, జూలై 30:-మధ్యపరగణాల ఆర్యవ్రతనిధి సభా కులైన శ్రీయత గణేశసింగ నువ్వుగారికి లతీపుగారి సంగి

నమోదైన పెదను జాగ్రత్తయినను నొక యొగ్గవలెవచ్చెను. అందు వారినపుడు చిరపరిచితులయియు, ఈమధ్య సుపగారి కియ్యింకా చాల నొవ్వముగను ద్వేషపూరితముగను నుండుట నిలన హిందువులపై లేఖనవికి చాల గూఢ్రహముగఁగి నటులను యుక్తి ను లెంపుచున్నది. మహమ్మదీయులకు మొహరముం గు హిందూ పియర్లందఱు లభింపకుండ చేసినందులకే నస్తా గారి వ్రాసిన లేఖను సమకట్టిని యందు వృద్ధముగఁగెను ఇట్టివృద్ధుల విమోచనగాని వ్రాసినట్లు దక్కవనియు, బహి రంగముగ నుపాసకుడియులను క్షుణ్ణుపా చెప్పుకొనినగాని యా తని గడుపు న్యాయిత్రదానందుదరికే పొచ్చెనుగట్టి పంపబడుదు నినియూ హెచ్చరించుచు వ్రాయబడెను. ఉత్తరమున కడుగున “రక్షపిపా” యని వ్రాయబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

ఫటేచందు వధూమల్ దివాలా

కోర్టిచ్చిన రక్షణ కమిషనరు లొలగించునా?

కోర్ట్, జూలై 30:-“చంపెదను” ఎట్టిట్లు ఆన్వేలిం కమిషనరు దివాలాతీయనున్న ఫటేచందు నేతువధూమల్ గార్లకు రక్షణ నొసంగెను. చంపెదనికి ఆఫ్ఫులు 15-20 లక్షలుండు న. ఆర్ట్ 15 లక్షల కిన్నుతున్నను 6-8 లక్షల విలువమాత్రము గలదు. ఒక భాగివారు న్యాయవేయగా బెన్టుకేనుగా పరిగణించి దివాళీయనను ఈవ్యవహారు రని భయమున ఈ చంపెదవారు రక్షణ నొందిరి. కమిషనరు ఈరక్షణ లొలగించునా గుహ ప్రశ్న పలువుర తీర్పుదృష్టికి లోనగుచున్నది. సింధు అబ్దుల్లురు ప్రతిక వారికి రక్షణ నొసంగుటను ఖండించెను.

(ప్రీ ప్రెస్)

న్యాయస్థానవార్తలు

టాకరు కేసు తీర్పు

ముద్రయులు సెషన్సుకు కమిటుచేయబడుట.

జార్జి టాకరు పోలీసుకోర్టు

సదాశివ టాకర్ కృపాశంకర టాకర్ గార్లపై క్రిమినల్ విశ్వాసద్రోహమునకు కిషిన్ దాస్ గిరిగరదాసు వారు తెచ్చిన కేసులో జార్జి టాకరు పోలీసు కోర్టునందు నిన్న రివరాజుదాని మేజిస్ట్రేట్టు టాకర్ నా హాజరుగా తీర్పు జేయును ముద్రయులు రబోపు క్రిమినల్ సెషన్సులో విచారింపబడుటకు ఉత్తర్వుగా విడిచిరి.

తీర్పు:—“సంఘీయన్ పినల్ కోడు 408-వ సెక్షన్ క్రింద ముద్రయలపై క్రిమినల్ విశ్వాసద్రోహ నేరము నిరపదించి, ఈ కేసులో రూ 175,000 ల ఆస్తి తగదాయంబునది. అది యునుగాక ముద్రయులు ఇటీవల కొలదికాలమునకు మద్రాసు నందు రక్షణములు, విలువగల వగలవర్తకలై గొప్పనియందుండిరి. ఈ కేసుకు విచారించుటకు నాడ అధికారముగలను. కాని ముద్రయలపై దోషము నిరపదించిన వారికి తగినశిక్ష నొసంగుటకు నా కధికారములేదు. అది యునుగాక ఈ కేసు వివరముల నుబట్టిమాచిన జ్యూరీసహాయముతో విచారించిననే తృప్తికరముగ నుండెను. పైసంస్కరములవలన క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోర్టు 2౯4, ౩47 సెక్షన్ల క్రింద రబోపు క్రిమినల్ సెషన్సులో ముద్రయులు విచారింపబడుటకు ఉత్తర్వు చేయుచున్నాను. ఇరువురు ముద్రయలను చెరి రూ ౯000 లకు బాండును అదేమిత్రము కను జామీనును ఇవ్వాలెను” అని ఉత్తర్వు జేసిరి.

* * *

చెన్నపురి హైకోర్టు క్రిమినల్ సెషన్సు

మోసగానికి రీ సెంటి లు కఠినశిక్ష

(న్యాయమూర్తి జాకన్నగారి సమక్షమున)

కందస్వామినాయకర్ లేక వెంకటాచలనాయకుడు, మునిశెట్టి, చెంకటశెట్టి, మనిసామిముదగి, లేక రంగసామినాయకుడు అను రీ మారుపేర్లు గల ప్రాత సేర్పడుకొడుగత వర్గామీనాన వందు మోసము జేసెను నేరముపై నిన్న ప్రారంభమైన రీ-సె క్రిమినల్ సెషన్సునందు న్యాయ జాకన్నగారిచే విచారింపబడి ౩ సెంటిలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

కేసు వివరములు

ప్రాసీక్యూటర్ జనరల్ వాదన ఏమన గత మార్చిమాసము 11-వ తేదీనకు బుయ్య, సుబ్బారాయుడు అనువారిరువురు ఏదానా వచ్చి ముగిసినవరకు బుయ్యుడేరి తిరిగి వెల్లురు వెళ్లునై నై (టెలెగ్రాఫ్ వలన రత్రి 8-30 గంటలకు చేరిరి. 8-౯0 గంటలకు బుయ్యుడేరి పాశిజకు టిక్కెట్లు తీసికొనుటకు బుక్కింగునకు కట్టికొనవలెనై అవట ఒత్తిడిగనుండుటచే టిక్కెట్లు ఎట్లు తెచ్చునాయని అలోచించుచుండ ముద్రయ వారి వద్దకువచ్చి వారెచ్చిటికి వెళ్లవలెనని తెలిసికొని తానుగూడ అదేబండికి వెళ్లుచున్నాననియు టిక్కెట్లు తెచ్చిపెట్టెనని చెప్పి వారివద్ద రు ౯0 నోటువుచ్చుకొని రెండుటిక్కెట్లను రు 14-0 లు పోగ మిగత రు 1-2-0 లు తానే తిరుగ వారికిచ్చి ఒక్కొక్క అటాటిక్కెట్లను రెంటిని వారిద్దరికి చెరి యొకటి ఒకసంగెను. ఇరువురిలో నెవరుగాని అరవముగాని, అంగభాషగాని వచ్చినవారు లేనందున వరుసజాలకపోయిరి. కాని టిక్కెట్లుపై ఒక అటాటికెను గుర్తించి మోసముజేసెనని అనుమానించి కేసులుజేసిరి. ఇంతలో ముద్రయ స్లాబుఫారమునైపు వెళ్లుచుండెను “హెడ్ కానిస్టేబులు లోక రాదారి నేపప్పుచు ముద్రయ పట్టుకొని పోలీసువారి వశమొనర్చెను. ర జభా మేజిస్ట్రేటుచే విచారింపబడి కేసు సెషన్సుకు కమిటుచేయబడెను.

వెంకటసుబ్బయ్య, సుబ్బారాయుడుగార్లు ప్రా. సాక్షులుగ విచారింపబడి ప్రాసీక్యూటరువారి వాదమును లలపించిరి.

ముద్రయతరపు ప్రతివాదము లేకుండెను. ముద్రయ రిజ్డ్ పిననీ పల్కినను. క్రాసుప్రాసీక్యూటరుగారి వాదన ముగిసిన పిమ్మట జ్యూరరులు అందరు ముద్రయదోషియని ఏకాభిప్రాయమును వెల్లుబిచ్చిరి. ముద్రయ ఇదవరలో 9 మారులు మోసము జేసి ప్రతివారు ఒకటి రెండు సంవత్సరములు జైలు కంపబడి యుండెను.

న్యాయమూర్తి ముద్రయ నిందితుడనినమ్మి రీ సెంటిక తిరశిక్ష విధించు “మోసముజేయుటయే ఈతని యద్యోగముగ నున్నద”ని పల్కిరి.

శైవ మహాజననభ

ఆగస్టు 3,4,5 తేదీలయందు వరంగలులో సమావేశమగును

శైవమతస్థులు మతాభిమానులు దయచేయ ప్రార్థింతులు

స్వేచ్ఛరు హోటలులో నౌకరును

తన్నుట

నౌకరు వాజ్మూలము

స్వేచ్ఛరు హోటలులో తన్నుబడిన నవుకరు వి. మురుగేశు అనునాతడు గత జూలై 31 తేదీని యాక్రంది వాజ్మూలము నిచ్చెను:—

నా పేరు వి. మురుగేశు. నావయస్సు 47 సంవత్సరము. నేను 1926 డిసెంబరు 12 తేదీన బట్టరు ఉద్యోగమునకై బయలుదేరినాని చూడుటకై మద్రాసులోని స్వేచ్ఛరుహోటలుకు వెళ్లితిని. ఆమె నన్ను తిరిగి 16 తేదీన రమ్మరిచెప్పెను. ఆ ప్రకారమే నేను 16 తేదీ సాయంకాలము 6-30 గంటలకు వెళ్లితిని. వెంటనే నెలకు రు 80 ల జీతమునకు నన్ను ఆమె ఏ. రావులు చేసెను. తన యొక్క గదిని, తన గది ప్రక్కనున్న బయ్యుగారి గదిని తుడచి భుక్కు రుచునవలెనని ఆమె నాతో చెప్పెను. భార్యభర్తలు ప్రాతఃకాలభోజనమునకై వెళ్లిరి. భోజనానంతరము బయ్యుగారువచ్చి చాకలివానిని పాకీవారిని పిలుచుకొనిరమ్మని నాతో జెప్పిరి. నేను బయ్యుగారి గదిని తుడుచుచుండగానే పాకీవాడువచ్చెను. వాడు రాగానే బయ్యుగారి భార్య వానినొక కర్రతో కొట్టిరి. ఆపాకీ వాడు తెనుగులో ఇన్నివిషయము నాతో మొరబెట్టెను “చూడు యీ దొంగసాని నన్నెట్లు కొట్టుచున్నాడు! నేను క్రొత్తవాడననియు ఆమెకు నౌకర్లను కొట్టెనే అభ్యాసము కలదో లేదో తెలియదనియు” నేను బదులు చెప్పి “నేనప్పుడు చీపురుక్రింద పడెనని నేనొకమూలపెట్టి యుండిన నా తెల్లకొటును తొడిగికొని బయ్యుగారి భార్యతో నిట్లు చెప్పితిని. మీరు పాకీమనిషిని కొట్టితిరి కనుక నాకు మీవద్ద నవుకరీచేయుటకు భయము గానున్నది. ఆమె వెంటనే ప్రక్కగదిలోనున్న తన భర్తకు పిలిచి నేను పనిచేయుటకు తిరస్కరించుచున్నానని చెప్పెను. ఆయన నన్ను తనగదిలోకి పిలిచెను. నాకేమైనా నైరి యెత్తినదా యనియడిగెను. తనగదిని తుడుచువలెనని చెప్పెను. బయ్యుగారి దొంగసానితో కలసియే నేను ఆయనగదిలోనికి వెళ్లితిని నన్ను ఆయన మంచముపై పువ ఆమె త్రోసెను. కొట్లు తలించెడి కొయ్యముక్కుతో నా మడిభుజముమీద ఆమె కొట్టెను. బయ్యుగారి కొకకాలు దెబ్బతగిలి కట్టుకట్టుకై యుండెను. తన జీతకర్రలు క్రిందపడెనై చెను. తలుపుఅపారముగా పట్టుకొని ఒకసారి నా నడుముమీద తన్నెను. నామడిదడమీద ననే కపారులు తెంపకాయలు కొట్టెను. నేను బిగ్గరగా అరచితిని నా కేకలు విని, ఫర్వాంగ్లరుగారు ప్రక్క- గదిలోనుండి పరుగెత్తవచ్చిరి. ఫర్వాంగ్లరుగారు తలుపునంద నిలుచుండి “పాపమా నౌకరును కొట్టువద్దు. వానిని వదలివేయండి” అని చెప్పిరి. కాని బయ్యుగారు “అతడు నీ నౌకరు కాదు. వానితో నీ కేమియు పనిలేదు” అని బదులు చెప్పిరి. ఆ గదిలోనుండి తప్పించుకొని పోవలెనని నేను ఆతరుణములో ప్రయత్నము చేసితిని. కాని, ఆ ప్రయత్నము చేయునప్పుడు బయ్యుగారు నా తెల్ల తలపాగ పట్టుకొని తన భార్యచేతి కిచ్చిరి. నేను వెంటనే (డి 2) పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్లి కంఠెయింటు పోలీసు రిజిస్టరులో వ్రాయించితిని. పోలీసు స్టేషనువద్దనుండి ఫర్వాంగ్లరుగారిని చూడుటకు నేను తిరిగి హోటలుకు వెళ్లితిని. మద్రాసు లేబరు యూనియను అధ్యక్షులగు వి. శివరావుగారి పేర ఫర్వాంగ్లరుగారు నాకొక యుత్తరమిచ్చిరి. ఆనాటి రాత్రియే శివరావుగారు కలకత్తా వెళ్ల నుద్ద్యుక్తులై యున్నందున నాకు సహాయముచేయుగల్గుదులకై నన్ను రత్న సభాపతిగారికి వప్పజెప్పిరి. మరునాడు నేను పెరంబూరు బారక్సువద్దనున్న లేబరు యూనియను ఆఫీసుకు వెళ్లితిని. వారు నావాజ్మూలమును తీసికొనిరి. ఈ విషయములో కోర్టుద్వారా చర్య జరుపుటకై కావలసిన లెహాను సంఘమునకు సలహాదారులైన ప్లీడరుతో మాట్లాడెనని వాగ్దానము చేసిరి. నేను నాస్వంతకులస్థులవద్దకు పంచాయతీకొరకు వెళ్లి తిననియు, వారు నన్ను పరిహాసము చేసిరినియు చెప్పబడినమాట యబద్ధము. నేను పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసి కొన్ని పిమ్మటను, మద్రాసు లేబరు యూనియనువారు నాకు

సహాయముచేయుటకు వాగ్దానము చేసినవిషయము నా కులస్థుల పంచాయతీని నే నెలకొల్పెనై నేను 1901 సంవత్సరమున పూర్వము ముస్తాబునై వాటిగా (ప్రభువులకు దుస్తులకు పోడిగడి పిల్లవాడుగా) నుండెడివాడను. 1931 సంవత్సరము నేను బట్టరుగావనిజేయుచున్నాను. నాయొక్క సత్త్వ సత్తయశకును, నమ్మకమునకును గొప్పగొప్ప యూహాపియములు యిచ్చిన యోగ్యతాపత్రములుకలవు. చూస్సి వి. సి. యర్. గారును, ఏ. కెల్లీ లీచ్, వి. సి. యస్. గారును, ఆర్. క్రెహం (మద్రాస్ ఓడరేవు అధికారి) యును, యాఫ్. ఆఫ్. యెస్ (ఇన్స్పెక్టరు జనరలు ఆఫ్ పోలీసు) యును, డి. ఎం. ఓ. సూర్యం వి. సి. యస్. గారును, క్రిస్టియనాథు, కే. యం. యస్. కాలిండ్లను గారి భార్యగారును, డి. కెల్లీ, యు. డాక్టరు వి. సి. యర్. గారును యల్. యం. కారియను గారి భార్యయును (ఇంకొక యులు బ్యాంకులోని ఉద్యోగి భార్య) యల్. బ్యాంక్ పాడి సకు, యం. ఏ. వి. సి. యస్. కలబరకూమరుగారును, ఆర్. వి. కెల్లె వి. సి. యర్. గారును యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చిరి. (హంసాపత్రిక.)

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

రూకరుగారి రాజీనామా

నాగపూరు, ఆగస్టు 1:—రూకరుగారి, సహాధిగారు నాగపూరు సత్యాగ్రహసంఘాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, తమ ఉద్యోగములను రాజీవిచ్చిరి. ముమ్మందు కార్యముననువులనుగూర్చి సంఘమువారికిని వీరికిని భేదాభిప్రాయములు కలుగుటయే యీ రాజీనామా కారణము. కాని వారింకను సత్యాగ్రహ సంఘ సభ్యులుగనే యున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు.)

WANTED.

Candidates for training in Telegraphy and Station Master's Courses. Railway Fare Grante 1. Suitable Boarding and Lodging arrangements. Prospectus on 2 annas Stamp.— Presidency Telegraph College, Royapettah P.O., Madras.

శాస్త్రోక్తమైన బోధితవం

భవిష్యత్తును సరించి రీ న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర ఫుము వ్రాయుటకు రు 5-0-0. వి. సి. భిక్షులు నేర. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములకు జనుము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రివరము రు 2-8-0. శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రోత్తమకవలయము, తిరుచెరీ, చిత్తూరుజిల్లా.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. సి. నెం 16/27

నెటివనర్లు (బుయ్యగర్లు):—(1) గూడెం భద్రయ్య (2) గూడెం సాంబయ్య (3) గూడెం ప్రభాకర్, భద్రయ్య గారి కొడుకు, పల్లెటూరుకులము, క్రాంతి, తెనాలి తాలూకా.

కొంటర్ నెటివనర్లు (బుయ్యగర్లు):—(1) కొంటర్ కొలయ్య, మరీకొండరు.

పైన తెలుపబడిన నెటివనర్లు 1926 సంవత్సరము ౩-౭-౨౭ లోని 80 వ సెక్షన్ ను సరించి ఉత్తర్వులు 25-7-౨౭ తేదీన జారీచేయబడిన ఉత్తర్వు నకుసరించి ఇన్ పార్వెన్యూగా పీర్సా నింపబడియున్నారు. యుక్తవాలకు వారికొక్కలకు సంఖ్యగా కాం ఆఫీషియల్ రిజిస్టరుగారి సమక్షమున బుయ్యగర్ల చేతులొట్టువలయు విధులకాలము 29-8-27 తేదీనుండి ఒక సంవత్సరము ఈసంవత్సరము నవ-కోర్టు, బాపట్ల } టి. ఎం. ఆమోదంపబడిన బుయ్యి 29-7-1927. } అదే సంవత్సరమున సభాధ్యక్షులకు సభ సభముగించిరి. (ఆ. ప్రె)

కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘము
వికృతినది

12-వ భారతజాతీయసభ ఆహ్వానసంఘమువారు ఈ నెల 30 లేదని మహాజనసభహాలులో సమావేశమై యీ క్రింది కార్యనిర్వాహకములను నిన్నుకొనిరి -

ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులు

సి యస్. మత్తురంగ మొదలియారుగారు

ఉపాధ్యక్షులు

యస్. సత్యమూర్తిగారు, సి. అరుణాచల మొదలియారుగారు, యాకూబు హుస్సేను సాహెబుగారు, జమాలు మహమ్మదు సాహెబుగారు, నైదు ముర్తుజాహిహుగారు, సి మురదవనంపిల్లేగారు, ఏ రంగస్వామయ్యగారు, సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు, కే వి రంగస్వామి అయ్యంగారు, టి ఆదినారాయణ శెట్టిగారు, సి వి వెంకట రమణయ్యగారు, టి వి వెంకట్రామయ్యగారు, వి రామదాసు పంతులుగారు, సి గోపాలమీనానగారు, వి మాసిలామణి పిల్లేగారు, కె. కందసామి శెట్టిగారు, టి యు రామరావుగారు, కార్యదర్శులు

జార్జి జోసెఫ్గారు, టి వి ముత్తుకృష్ణయ్యగారు, అబ్దుల్ హమీద్ఖానుగారు, సి యస్. గోవిందరాజు మొదలియారుగారు, ఆర్ రత్నం పిల్లేగారు, యుర్రా సత్యనారాయణగారు, సి వెంకట్రంగం నాయుడుగారు, ముఫీ మహమ్మదుగారు, కీ భావ్యం అయ్యంగారు, యం బక్తవల్సలు మొదలియారుగారు

కోశాధిపతులు.

శ్రీ బాలసబ్రహ్మయ్య అయ్యగారు, వి వెంకటేశ్వరులు కాప్రిగారు.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు

యం. నారాయణసామి శెట్టిమారుగారు, యం రత్నంభావతి మొదలియారుగారు, వి సి గురునాథ మొదలియారుగారు, యస్ రాజగోపాలాచారియారుగారు, పి పాణిరావుగారు, యం యస్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, కే ఆర్ రంగరాజుగారు, సి బషీరు అహమ్మదు సయ్యగారు, సి. రంగనాయకులు శెట్టిగారు, యస్ సి నాగిశెట్టిగారు, ఆర్ చిన్నసామి అయ్యంగారు, యస్. కన్నప్ప మొదలియారుగారు, వి రామస్వామి అయ్యగారు, యం జయవేలుగారు, కుమారస్వామి నాయకరుగారు, యం పంచాక్షరాచారిగారు, టి యస్ కృష్ణసామి అయ్యంగారు, యస్. రాజమన్నుర శెట్టిగారు, టి యస్ అనంతరామయ్యగారు సి వి. నాయుడుగారు, ఏ. రామస్వామయ్యగారు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు
ప్రధానస్థానము

రాజమహేంద్రవరము పౌరుల ఆక్షేపణలు

కాకినాడ, ఆగస్టు 1 - నిన్నటిదినము దిల్లీ బిల్ కొమ్మి శెట్టి మార్కెటా రాయమూర్తిగారి అధ్యక్షతన ఒక సభజరిగెను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధానస్థానము రాజమహేంద్రవరమున గాక బెజవాడయందు ఏర్పరచినందులకు ప్రభుత్వము వారివర్యను ఖండించుచు ఒక తీర్మానము గావింపబడినది.

(ఫీ (పెన్))

దక్షిణ కన్నడమండల
కాంగ్రెసు సంఘము

మహాత్ము నాహ్వానించుట

దక్షిణ కన్నడమండల కాంగ్రెసుసంఘసభ మంగళూరు లో జరిగినది. గాంధీమహాత్ముని తమమండలమున నాహ్వానింపవలెనను తీర్మాన ముమోదింపబడినది. సన్మానసంఘ మిదివరకె యేర్పరుపబడినగాన వారు శ్రద్ధసహించి యేర్పాటులను చేసి ధనమును సమకూర్చవలెనని గూడ తీర్మానింపబడినది.

(అ. (పెన్))

కావలెను

కడపజిల్లాలో ప్రతిపట్టాములోను ప్రతిగ్రామములోను మన రాజధానిలో గల

ది యునైటెడ్ ఇండియాత్రైపు అన్సురెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

అను పేరుగల భీమాకంపెనీ చేన్నపురి రాష్ట్రమున ప్రజలకు చెయ్యవచ్చు గొప్పసహాయమును గూర్చి ప్రజలకు బోధించుటకు పలుకుబడి కలవారు కావలెను

ఉద్యోగములు దొరకక విద్యార్థిభులు చాలకష్టపడుచున్న యీ లోజులలో యీ కంపెనీ పక్షమున పనిచేయగోరువారు సులభముగా మంచి ఆదాయమును బడయగలుగుదురు దీనివలన ప్రజలకు చాల మేలు కలుగును గాన యిది సంఘసేవగూడనగును. గాన యీకంపెనీ తరపున పనిచెయ్యవారు ప్రజాసేవనుగూడ చేసినవారగుదురు

కడపజిల్లా నుండి ఈవిషయమై వ్రాయదలచిన వారు పుత్తరముల నన్నిటిని యిదిగన విలసమునకు వ్రాయవలెను

"ఎస్. గోపాలయ్యగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి. చీపు యేజెంటు

ది యునైటెడ్ ఇండియా త్రైపు అన్సురెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బేచన, కడప."

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ
సమావేశము

అధ్యక్షుని అనారోగ్యమువల్ల మరల ఆపుదల చేయబడుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 1 - అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి ఈ క్రిందిప్రకటనము గావించుచున్నారు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ఇప్పు యెంజాజ్వరమువల్ల బాధపడుచున్నారు అధ్యక్షుడులేక కలకత్తాలో సభ జరుపకూడదని ప్రత్యేకసమావేశము జరుపవలయునని సంతకముచేసి పంపినవారిలో ప్రముఖులు అభిప్రాయపడుచున్నారు అందుచే హార్నిమెను, ప్రకాశం, సాంబమూర్తిగార్ల అనుమతిపొంది ఆగస్టు 13-వ తేదీ కలకత్తాలో జరుగ నిశ్చయింపబడిన కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమును ఆపునలచేయవలసి నిచ్చినందులకు అధ్యక్షుడు చింతించుచున్నాడు ఈ సభకు త్రోసిపెట్టుటచే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులకు వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులకు కొంత అసంతృప్తి కలుగవచ్చును అందులకు తమింపవలయునని అధ్యక్షుడు ప్రార్థించుచున్నాడు 13-వ తేదీక అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘ సభ 12-వ తేదీక కార్యసంఘసభ జరుగుదు (ఫీ (పెన్))

హార్నిమను ఆయ్యంగార్లకు తండ్రిద్వారా జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

ఇప్పుయెంజాకల్ల శైలుప్రయాణముచేయుటకు పీలులెవనియు 13-వ తేదీ కలకత్తాకు వచ్చుటకు పీలులెవనియు సభకు వాయిదావేయుటకు ఆక్షేపణ యుండునాయనియు శ్రీనివాస అయ్యంగారు హార్నిమెనుగారికి లెంతివార్త పంపిరి

అనారోగ్యమునకు చింతిల్లమ అయ్యంగారులెకుండ సభ జరుగుట యుచితముకాదనియు, సభను ఆపునలచేయవలయుమై తనకుమాత్రము నెట్టి అభ్యంతరములేదనియు ఇతర సంతకదారుల విషయము తనకు తెలియవనియు హార్నిమనుగారు ప్రత్యుత్తర పంపిరి (ఫీ (పెన్))

రంగీల రసూలుకేసు తీర్పు

కాకినాడ మహమ్మదీయుల ఆక్షేపణసభ

కాకినాడ, ఆగస్టు 1 - కాకినాడయందు మహమ్మదీయులు ఖాజీమహమ్మదు నయి, ముద్దీసాహెబుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై రంగీలరసూలు గ్రంథకర్తను అతనిని తేబడిన కీసును త్రోసివైచిన న్యాయమూర్తి పులిపురింగారిని ఖండించుచు ప్రజలకు గూపించుట సేరమని పట్టును తయారుచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారినింగారు తీర్మానములుగావింపిరి. రంగీలరసూలు గ్రంథకర్తను శిక్షించి ముస్లింఅవుటులకు ప్రతికాధిపతిని విడుదల చేయవలయుననియు తీర్మానములు గావింపబడినది. (తంఠివార్త)

శ్రీవరలక్ష్మీవ్రతోత్స
వాహ్వాన పత్రిక

శ్రీవరలక్ష్మీవ్రతోత్స వ్రతోత్స వాహ్వాన పత్రిక

శ్రీవరలక్ష్మీవ్రతోత్స వ్రతోత్స వాహ్వాన పత్రిక

శ్రీవరలక్ష్మీవ్రతోత్స వ్రతోత్స వాహ్వాన పత్రిక

శ్రీవరలక్ష్మీవ్రతోత్స వ్రతోత్స వాహ్వాన పత్రిక

శ్రీవరలక్ష్మీవ్రతోత్స వ్రతోత్స వాహ్వాన పత్రిక

Table with 2 columns: Numbers 1-27 and 28-231. The first column contains numbers 1 through 27. The second column contains numbers 28 through 231.

స్వతంత్రమంత్రివర్గమును
ఓడగొట్టుడు

తిరునల్వేలిజిల్లా మహాసభవారి తీర్మానము.

తిరునల్వేలిజిల్లా మహాసభవారు మహమ్మదులకు మొజ్బినుపక్షమువారు లెముకై శిరి ముద్దుకొనినందున గ్రెగురపక్షమువారు స్వతంత్రమంత్రివర్గమును ఏర్పరచునని తీర్మానము గావించిరి తులసిల ముగాన ఈ ఉపన్యసించిరి పరిణాన్ని అర్థమగుట ఆహ్వానించుట బ్రిటిషుసరకులకు విహిషకరింపవలయునని సభాధ్యక్షులు సత్యమూర్తిగారుపన్నసించి సభనుముగించిరి (అ. (పెన్))

ప్రజాక్షరాలు

సాహిత్యం

1927 సంవత్సరపు ప్రజాక్షరాల వివరాలు, సంవత్సరమున రిజిస్టరులో 1278 ప్రజాక్షరాలు ఉన్నాయి. సంవత్సరాంతముననున్న 1196 ప్రజాక్షరాలలో రిజిస్టరులో 15 తొలగించబడెను. ఇందునుండి టైపు 14 ప్రజాక్షరాలు యంత్రసామగ్రి ఎత్తివేయబడుచును, మిగిలినవి రిజిస్టరు ప్రజాక్షరాలలో చేర్చబడుచును. ఇవి కానివియు సంవత్సరాంతమున 97 ప్రజాక్షరాలు రిజిస్టరులో 1278 ప్రజాక్షరాలలో, 580 ఎల్లప్పుడూ ఉంచేయబడుచున్నవి. 398 మాత్రము ఆయన గ్రంథాలలో ఉంచెను. సంవత్సరాంతమున 1193 ప్రజాక్షరాలు ఉంచెను, 80 ప్రజాక్షరాలు కనిపించినవి. ఇవి రిజిస్టరులో రోజుకు నగటున 1-7-11 మంది కనివారలు పాలుబడుచుండి ఇంకొక ప్రజాక్షరపుస్తకమున 123563 మంది ఉపయోగించి ప్రజాక్షరసంఖ్య హెచ్చుటచేసి నివారణ సంఖ్య హెచ్చుటకు కారణమయ్యెను. 29218 మంది కనివారలు నియంత్ర ప్రజాక్షరాలలోను, 4322 మంది జ్యోతిషములలోను నియంత్రించబడిరి. 1926 సంవత్సరమునందు పనివారలలో 27096 మంది ప్రజాక్షరాలు, 3746 బాలురు, 2095 బాలికలు కలరు. కార్మికుల ఆరోగ్యము మొత్తము మిశ్రమంగా ఉన్నది, రిపోర్టు చెబుచున్నది 23 ప్రజాక్షరాలవారు పనివారలకు గృహపనతి నొసగిరి. కార్మికుల సంతానమును మొత్తము, క్రొత్త పాఠశాలలను స్థాపించెను. 1926 సంవత్సరమున నిచ్చిన పేతనములకును 1926 సంవత్సరపు పేతనములకును వ్యత్యాసము గలదు.

నిమిదిహట్ల పేతనములు వృద్ధిజూపెను. 16 హట్ల పేతనములు క్షయమునకు గురయ్యెను. పనివారలకును కుటుంబములకును జీతములు తగ్గినవిగా సూచించబడెను. మొత్తముమీద పేతనాభివృద్ధి లేదని చెప్పవచ్చును. నిత్యజీవనసంస్కరమున తొమ్మిది సమైక్యము జరిగెను. పనులమెల్ల చూడగోదావరి జిల్లాలో బియ్యపుమరలలో జరిగెను. రెండుచెన్నపురిలో జరిగెను. తొమ్మిదిహట్ల అగ్నిప్రమాదములు జరిగెను. ఏకవలన 190811 రూపాయలు నష్టముగలిగెను. ప్రజాక్షరము మాత్రము లేకుండెను. మొత్తములో 123821 రూపాయలకు ఇచ్చునెన్నగన 161 ప్రజాక్షరాలు ఉపయోగించి విరామము నిచ్చును. మొత్తములో 123821 రూపాయలకు ఇతర ప్రజాక్షరములు ఉపయోగించెను. ప్రజాక్షరములు పాఠశాలలు ఉపయోగించును. ఏకవలన 190811 రూపాయలు నష్టముగలిగెను. ప్రజాక్షరము మాత్రము లేకుండెను. మొత్తములో 123821 రూపాయలకు ఇచ్చునెన్నగన 161 ప్రజాక్షరాలు ఉపయోగించి విరామము నిచ్చును. మొత్తములో 123821 రూపాయలకు ఇతర ప్రజాక్షరములు ఉపయోగించెను. ప్రజాక్షరములు పాఠశాలలు ఉపయోగించును.

మరణములు తటస్థించెను. 267 ప్రమాదములు తీవ్రమయినవనియు 981 ప్రమాదములు సామాన్యమయినవనియు రిపోర్టు చెబుచున్నది. పెనుకటి పది సంవత్సరములలోను సంభవించిన ప్రమాదముల సంఖ్యల జాబితా, వరుసగనభివృద్ధి గనుపించును. 1926 సంవత్సరమున జరిగిన ప్రమాదముల సంఖ్య అన్నిటినిమించెను. నూటికి 99 ప్రమాదములు జరిగినటుల అంచనా వేయబడెను. ప్రమాదములలో విస్తారము రైల్వేమార్గములలో జరిగెను. ఈవిషయమై రైల్వే యధికారుల తేటి చర్య దీనిని కొనసాగించి తేలియదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమును రైల్వే అధికారులకు వెంటనే తెలిపి పరిశీలనలను చక్కబరిపించుట యత్యవసరము. పనివారల యశ్రద్ధవలననే యిట్టి ప్రమాదములు జరిగెనని, నివేదిక చెబుచున్నదిగాని, ఇది యొక హేతువు గాజాలదు. పనివారలకు మంచిచెడుగులను తెలిపి, తగిన నివారణోపాయములను యంత్రాలయధికారుల వలంబించిన గాని, ప్రయోజనములేదు. ప్రజాక్షరనిర్వాహకులపై చెచ్చిన కేసులలో విధిపబడిన జరిమానాలు, నేరస్వభావమునకు చాలియుండలేదని నివేదిక చెబుచున్నది. ప్రజాక్షరాల నివేదికను విమర్శించుచు, ప్రమాదములను నివారించుట కెట్టి ప్రతిక్రియల నవలంబించవలయునో విచారించి తెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు లేబరు కమిషనరుగారిని గోరిరి కమిషనరుగా రేమని తెలిపెదరో చూడవలయును.

బొంబాయి అడవులు : ప్రజలక్షిప్తములు

బొంబాయి శాసనసభవారు అడవుల యిబ్బగుడులగూర్చి విచారించుట కొక విచారణసంఘము నిడివరకు నియమించిరి. విచారణసంఘపు నివేదిక యిప్పుడు ప్రచురింపబడెను. సంఘమునందలి అసభి కారసభ్యులు తమయభిప్రాయమును తెబుచును, ఫారెస్టుశాఖ నౌకరులు లంచములను బలవంతముగ రాబట్టుటచే, రయితులలో అసంతృప్తి ప్రబలియున్నదని, సూచించిరి. డివిజనలు ఫారెస్టు ఉద్యోగులు తమ క్రింది ఉద్యోగులను కనిపెట్టి యుండవలయుననియు, అన్ని జిల్లాలలోను అటవీసంఘముల నేర్పరచి, అడవుల యిబ్బగుడులను కనగొని రిపోర్టుజేయుటకు వాని కధికార మియవలయుననియు, వీరు గోరిరి. విచారణసంఘము నందలి అధికారసభ్యుల కేసుచన లేమాత్రము రుచింపలేదు. చర్యదీనికొనసాగిన పితూరీలు రాలేదని, వీరు తేల్చివైచిరి. ప్రభుత్వమువారు కమిటీ రిపోర్టునుగూర్చి తమయభిప్రాయమును ప్రచురించుచు, ఫారెస్టుశాఖ ఉద్యోగులు కొంత నిరంకుశాధికారమును చలాయించినను, ప్రజలు తీవ్రనిర్భరణములపాలగుచున్నారని, సమ్మజాల మనిరి. డివిజనలు ఫారెస్టు ఉద్యోగులు క్రిందియుద్యోగులను అడవులో నుంచవలయుననియైనను, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కోరడంపలేదు. కమిటీవారు గోరిన జిల్లా ఫారెస్టుసంఘములను వీరు నెలకొల్పురు కాని సలహాసంఘములను నెలకొల్పుటకు వీరి కభ్యంతరము లేదు. విచారణసంఘములకు మామూలుగా బట్టిన గతియే, యీసంఘమునకును బట్టెను. చెన్నరాజధానిలో గూడ ది. బ. కేశవపెళ్లెగారు అడవుల విచారణసంఘము నేర్పరచవలయునని కోరినపుడు,

అధికారులు వీరిని నిందించిరి. విచారణసంఘమును నియమించిన పిమ్మట, కేశవపెళ్లెగారు తెలిపిన యిబ్బగుడులు కేవలము ఊహలుగానని తేలెను. పిమ్మట, అడవుల పరిరక్షణకు లేర్పరచబడెను. ఇప్పటికిని అడవుల యిబ్బగుడులు చెన్నరాజధానిలో తొలగెనని చెప్పెటకు విలులేదు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రజాకంఠగ ఇబ్బందులు లేనని తలచుట కన్నను సారబాటు వేరుండబోదు. విచారణసంఘమునందలి అసభి కారసభ్యులు తెలిపినవిషయములను, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట కెట్టికారణము గనుపింపలేదు. కొంత నిరంకుశత్వము గలదని ప్రభుత్వమువారే యొప్పుకొనిరి. వీరు సూచించిన సలహాసంఘములవలన నెట్టి ప్రయోజనముండదు. ఇంతముఖ్యవిషయమై విచారణసంఘమువారి అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు త్రోసిపుచ్చుట శోచనీయము.

కస్తూరీ దేవి విద్యాలయము

నెల్లూరునందు నెలకొల్పబడిన కస్తూరీ దేవి విద్యాలయపు తృతీయవార్షిక కనికేదిక ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. 1923 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలలో స్థాపించబడిన క్రమభివృద్ధి గాంచుచున్న యీసంస్థకు ఆంధ్రమహాజనులు, అందు ముఖ్యముగ నెల్లూరుమండలవాస్తవ్యులు సర్వవిధముల తోడ్పడ ప్రార్థితులు. సంవత్సరాంతపరీక్షలతో బనిలేకయే, తరగతుల నేర్పరచుచు, పాఠశాలలో విద్యను గొలుపుచున్నార సామాన్యవిద్య, వైతికవిద్య, మతవిద్యలు నేర్పబడుచున్నవి. సంగీతము, సంస్కృతము, హిందీ భాషలనుగూడ నేర్పరుచున్నారు. నాలువడుకుట విశిష్టమగుట శుభచిహ్నము. విద్యాలయములోని బాలికలు కొందరు వడుకు పోటీ పరీక్షలలో బంగారు పతకమును, ఇతరబహుమానములను బడసి యున్నారు. బాలికలు కద్దరుధారణపట్ల కుమారులము జూపుచున్నటుల నివేదిక చెబుచున్నది. కుటుంబ క్రొత్తగ నేర్పరచబడెను. పేములలో బాలికలు నిపుణత్వము జూపుచున్నటుల సూచించబడెను. బాలికల యువయోగముకొరకు మొల్లమాంబపేర నొకగ్రంథాలయము స్థాపించబడెను. ఇందు బాలికల కుపయోగించు గ్రంథములు మూడువందలవరకు గలవు. గ్రంథాలయమునకు ప్రతికలు కొన్ని వచ్చుచున్నవి. ఈవిద్యాలయమువారు సంవత్సరాంతము జేసికృతార్థులై చిత్రలేఖనమును ప్రవేశపెట్టుటకును, అనాథబాలికలకు భోజనము నుచితముగ బెట్టించుటకును, సంకల్పము గలదు. గురుకులపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము సిరభవన ముండుట యవసరము. భవన నిర్మాణమునకు వాగ్దానములు జరుగుటచే, త్వరలో నిది నెరవేరగలదు. ఇందు కగళుర్పులో సగముమొత్తమును వావిళ్ల వేంకటేశ్వరశాస్త్రిలుగా రొక్కరే భరింప నిశ్చయించుటచే వారికివిద్యాలయమువారు కృతజ్ఞులను తెలిపిరి. నాటకసమాజములవారు కొందరు వీరికి సహాయము జేసిరి. ప్రముఖులు చేరినసహాయమును వీరు వివరించిరి. సంవత్సరవ్యయము రెండుపేగులనున్నది. ఇంకను బాలికలకవసరమగు పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టవలయుననిన ధనమగ గావలయును. ఈసంస్థకు ఆంధ్రమహాజనులు శక్తివంచనలేక ధనసహాయ

మొరంగి కార్యదర్శియగు శ్రీమతి పొణకా కన కమ్మగారి సత్ప్రయత్నములను సఫలీకృత మొనర్చుట యవసరము. ఇట్టిసంస్థలకు పోషించుటమూలముననే ఆంధ్రులనిర్మాణసీత పెంపొందగలదు.

వ్యవసాయవిచారణ

వ్యవసాయవిచారణ సంఘమువారు తాము దీసికొనిన సాక్ష్యమును సంపుటములుగ బ్రచురించుచున్నారు. అంతయు పంపించు సంపుటము లగునట. మాంచెప్పరు గార్డియను ప్రతిక వ్యవసాయ విచారణ గూర్చి వ్రాయుచు, ఇండియా దేశపు వ్యవసాయము వంతు ఇగ్లండు శ్రద్ధవహించుచున్నదని, సూచించెను. హిందూ దేశమునుండి గోదుములు, ప్రత్తి, గోగువార, మున్నగు ముడిపదార్థములను ఇంగ్లండు దెచ్చించుకొనుచు తాను తయారుజేసిన వస్తువులను హిందూ దేశమున కంపుచున్నది. హిందూ దేశవ్యవసాయము డేమముగ నున్ననీ, ఇగ్లండుకు భుక్తిదొరకుచు అందుచే హిందూ దేశ వ్యవసాయమును చక్కబరచుట, ఇగ్లండునకు హానివనరము. ఇంతవరకు ప్రచురించిన సాక్ష్యముబట్టి రయితుల జీవిత ప్రమాణము చూడవలెను. విదితమగుచున్నటుల మాంచెప్పరుగార్డియను ప్రతిక కనిపెట్టెను రయితులరాబడి వారి ప్రధానముగు యక్కరలకయినను సరిపోవదనియు రయితులు మిగులబలహీనులుగ నున్నారనియు సాక్ష్యము దెలిపెనట. హిందూ దేశము సంపదతో తులదూగుచున్నదనుకదలు కట్టుకదలనుట కీసాక్ష్యముచాలదా? రయితు నానాటికి కృషిచుచున్నాడనుటకు పేరు నిదర్శనమేమిగావలయును? జనసామాన్యము రోగముల నెదుర్కొన జాలకున్నారు. ఆచారము అజ్ఞానము సంకతియటండ రైతులదారిద్ర్యమే వారి ఆరోగ్యమును భగ్నపరచుచున్నదని మాంచెప్పరు గార్డియను వ్రాయుచున్నది వారిపిల్లలను చదివించుకొనుటకుగాని, ఆరోగ్యవనతులను కల్పించుకొనుటకుగాని వారికి శక్తిలేకున్నది వర్షమువచ్చునో రాదో యని రయితు కెప్పుడును సందియమే పంటలు పండని సంవత్సరములలో ఋణము చేయకతప్పదు రయితులస్థితి యింతలో బాగుపడునని మాంచెప్పరు గార్డియనుకు సమ్మతములేదు. సత్వరాభివృద్ధి గలుగదని నిశ్చయమే అందుచే వ్యవసాయవిచారణ వలన రయితులకు ముక్తి చేకూరునని తలంప నవశ్యము గనువింపదు.

మోటారుపోటీ

మోటారుపోటీవలన, యితరకముల ప్రయాణసౌకర్యముల కిబ్బంది ఏర్పడుచున్నది. చెన్నపురి బోలునగరములలో మోటారుపోటీకి ట్రాంబండ్లు తాళజాలకున్నవి. రైల్వేలతోగూడ మోటారులు పోటీజేయుచున్నవి. ఇట్టిస్థితి ఇంగ్లండులోగూడ నున్నటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. రోడ్లపై బోపు మోటారునర్వసులవలన, రైల్వేకంపెనీల కిబ్బంది గలుగుచున్నటుల దెలియుచున్నది. రోడ్ల సర్వసులనుగూడ నిర్వహించుటకు తమకే హక్కు నీయవలయు నని, రైల్వేకంపెనీలు పార్లమెంటు సభను కోరదలచినవి రైల్వేకంపెనీలకే సర్వాధికారము నిచ్చి, మోటారుసర్వసులవారిని నష్టపరచుటకు పార్లమెంటుసభవారు పూనుకొందురని లోనడు ఎక్కువ త్వరితముగ బోపుచు, ఎక్కుడుసౌకర్యము

నొసగెడిమంత్రములు పైకివచ్చినపుడు, అదివరకున్న యంత్రముల యుపయోగము తగ్గుట సహజమే గద. రైల్లు వచ్చినతరువాత బండ్లును, పడవలును మూలబడలేదా? బండ్రవాండ్ర నష్టము నెవరయినను పాటించిరా? ఇటులనే రైల్లుకూడ మోటారుల మూలమున నష్టపడితీరదు. మోటారు ప్రమాదముల వలన ప్రజ లింకను భీతిజెందుచున్నారు గాని, లేని యెడల అవి ఎక్కువవాడుకలోనికివచ్చెడివి వాయు విమానములు బాగుగ ప్రచారమునకువచ్చుచో, ఇతరయంత్రములు మూలబడుట సహజము. అందు కనియే స్త్రీమరు కంపెనీలవారు భీతి జూపుచున్నారు. ఇంగ్లండులో రైల్వేకంపెనీల మొరల ఫలిత మేమగునో చూడవలయును.

సదాశివయ్యరుగారు దేవాలయచట్టము

దేవాలయచట్టముగూర్చి, మతభర్తాదాయ సంఘాధ్యక్షులగు సర్ సదాశివయ్యరుగారు కుంభ కోణమునందు సూచించిన యభిప్రాయములు, ఏ మాత్రము సమంజసముగ లేవు. ప్రజాహిత్యసంఘములో ఎన్నికలు కనికరావనియు, ఎన్నికలద్వారా మతచారము లభింపరనియు, ప్రజాపరిపాలనా ప్రారంభదశలో ప్రభుత్వపు నామినేషనుకు కొంత యవకాశ మొనగవలయు ననియు, వీరు నుడివిరి. అందుచే సవరణచట్టములో నామినేషను కేర్పాటు జేయవలయునని వీరు గోరిరి. వీరియభిప్రాయములు ఈ కౌమువారి యామోదము బడయ జాలవు ఎన్నికలవలన కొన్ని నష్టము లున్నను నామినేషనులవలన ఎక్కువనష్టము గలదనుటకు సందియము లేదు. ఎన్నికల యుపయోగముగూర్చి యింకను సందియము జూపుట పాడిగానేరదు. ప్రభుత్వమువారు నామినేటు జేసిన కమిటీల జీవితమును సంవత్సరము నుండి మూడు సంవత్సరములవరకు బెంచవలయునని కోరుటయు సమంజసముగ దోషదు. స్కూటలు బోర్డును రద్దుజేయవలయునను నభిప్రాయము సామాన్యముగ ప్రబలియున్నది. సదాశివయ్యరుగారు మాత్రము దీనిని నిలుపవలయు ననుచున్నారు. సవరణ చట్టము, వీరిసూచనలనే పొందుపరచుచో, తీరని నష్టము గలిగింపక మానదు.

బొంబాయి ముత్రికారి విచారము

రాష్ట్రకప్పములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విడిచిపెట్టుటవలన రాష్ట్రములలో ముత్రికలు తమ శాఖల నెక్కువస్యవముగ పరిపాలింపవీలగునని బర్మెన్ హెడు ప్రభువుగా రిటీవల ప్రభువులసభలో నుడివిరి కాని బొంబాయిరాష్ట్రమునకు సంబంధించి సంతవరకు ఇండియా మంత్రిగారిసూహా సఫలము గాంచదని మంత్రియగు సర్ హిడయట్లగారు పలికిరి. రివిన్యూనష్టమును పూడ్చుటకు రాష్ట్రకప్పములు వినియోగింపబడునట. అందుచే ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలకు చేకూరిన ఎక్కుడుద్రవ్య మేదియులేదని మంత్రిగారు విచారించిరి మిగిలిన రాష్ట్రములలో వైసను అభివృద్ధి ఏమాత్రము గలుగునో చెప్పవీలు లేదు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నిలిచియుండునంత వరకు ప్రజాయత్తశాఖలు అభివృద్ధిజెందుట దుష్టరహిత. ఇవి ఎంతెక్కువ తొలగిన సంతమేలు.

రుమేనియా

రుమేనియా రాజ్యమునకు, శర్ది నెండుగారి పుత్రు లగు కారోల్ గారు తమవారసత్వపు హక్కును విడువలేదని తెలియుచున్నది. వీరు నెంటనే వచ్చి రాజ్య మాక్రమింపకబోవచ్చును. కాని తమకు హక్కు గలదని, వీరు ప్రస్తుతమునా, ఎప్పటి కయినను అపాయము గల ప్రమాదమునకు లక్ష్యము. వీరిని అభిమానించువారు కొందరు నయలుదేర గనే, కారోలుగారు దేశమున ప్రవేశింపవచ్చును. అట్టితరి, అంతఃకలహములు ప్రబలక మానవు. బాల్కనులలో నేమాత్రము చలనము సంభవించినను, యూరపుసంతను కదలింపట కరిపాటియగుటచే, ఎప్పటి కేమి సంభవించునో యూహింప వీలు లేదు.

ను విడువలేదని తెలియుచున్నది. వీరు నెంటనే వచ్చి రాజ్య మాక్రమింపకబోవచ్చును. కాని తమకు హక్కు గలదని, వీరు ప్రస్తుతమునా, ఎప్పటి కయినను అపాయము గల ప్రమాదమునకు లక్ష్యము. వీరిని అభిమానించువారు కొందరు నయలుదేర గనే, కారోలుగారు దేశమున ప్రవేశింపవచ్చును. అట్టితరి, అంతఃకలహములు ప్రబలక మానవు. బాల్కనులలో నేమాత్రము చలనము సంభవించినను, యూరపుసంతను కదలింపట కరిపాటియగుటచే, ఎప్పటి కేమి సంభవించునో యూహింప వీలు లేదు.

కర్మవీరులు గండు!

పండిత చారు దేవశాస్త్రిగారి ఉద్వేగ

శ్రీ కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి హితోక్తి చెన్నపురి హిందీప్రేమిమండల యజమాన్యము క్రింద ఆదివారము సాయంత్రము గావంతుబడిన భక్తయందు లాభోరుదయానంద కళాశాల ఆచార్యులగు శ్రీ శివరా చంద్రశాస్త్రి యస్ ఎ. యస్. ఓ. యస్. గారు భారతవ్యవస్థామొక్క ప్రక్రియ తాత్పర్యత యను విషయమును గూర్చి హిందీభాషలో ఆనర్గళముగ గృధురుధురముగ మేల్పరచుటకు సాహసించుచు నుపన్యసించిరి. అభ్యుదయగు నాగేశ్వరరావు పంతులుగారును హిందీభాషావ్యక్తతను నొక్కిచెప్పుచు భారతీయులను కర్మవీరులు గండవి ఉద్వేగించిరి.

పండిత చారు దేవశాస్త్రిగారు రుపకర్మియందు భారతదేశ మేనాడు కర్మయోగమును త్రిజన్మనో నాలుగుజన్మలు అధిపతిమామయే ననిపల్కిరి. ఈమధ్యపాదములను జనులార్యులర హితులై జీవితాశయముల నెల్ల తిలకపాడి సన్యాసులను నిరాశానాదులును కేవలము విధిపై నాధారపడువా రైరి. తత్ఫలము లుగ నీ వ్యక్తిగతజీవితము నలవరకుని యుండుటవలన సంయుక్త సామాజికజీవిత మన నెట్టిరో తెలిసికొనవలయునని. దీని కంతటికిని ధృతముగ ఆసేతుహిమచలపర్యంత ముండే భారతీయులు లెక్కకుమిక్కుట మగు చీకటిలో విరజింపబడిరి.

ప్రస్తుతావశ్యకత

మనయొక్క వేమతము నశించి అంతఃకలహములు ప్రబలివని. ఒకమతమువా రొండొకమతములపై ఒకజాతివా రింకొక జాతివారిపై కత్తిగట్టుచున్నారు. దీనికంతటికిని మన యజ్ఞానమే కారణము. భారతీయులెల్లరును ఏకగర్భజరితు లని గ్రహించుట త్యాగశక్త్యము. వేదము “సంఘర్షస్య సంపదవర్ణం” అనిబోధించుచున్నది. ఒకేభాషమాటాడుదు. ఒకేచారిత్రిక్కుదు అని విధించుచున్నది. కావునమన మొల్లరు ప్రేమబుద్ధులై నొకటిగ బంధింపబడుటకు ఏకభాష అత్యావశ్యకము. వివిధరాష్ట్ర ప్రజలును అన్యోన్యసహకారము గలిగి సమాజికజీవితము నలవరచుకొనిన తద్వారా భారతవర్ష విముక్తి బహుముగ మని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు

హిందీభాషయందు ముచ్చటించుచు పురుషకారముచే అవ్యవహారము (పాటలిజము) నశించిపోవుననియు భారత వ్యయం దనేకమతములు పెక్కుండు మతకన్డలండి ఒక్కొక్క రొక్కొక్క సిద్ధాంతమును బోధించిననీయు పల్కిరి. “ఒక నిర్భాగ్య బ్రహ్మసత్యం” అను సిద్ధాంతమునను దేశమునందు కర్మ నశించెను. శ్రీకృష్ణభగవానుడు అర్జునునకు “నివాళం కరు కర్మ త్యాం...” అనికర్మచేయుటకు విముఖుడై యున్న అర్జునునకు ఉపదేశించెను. సన్యాసులు గీతకు సన్యాసపరమగు వ్యాఖ్యాన మొనర్పిరి. లోకమాన్యతిలకుగారు కర్మయోగమును ప్రతిపాదించిరి. మరదేశ మందంతయు ఏకభాష ఏకభాష మండుట త్యంతావశ్యకము. హిందీభాషాప్రచారమునకు నాలుగైదు సంవత్సరములక్రితము జరుగుచున్నపు రేమ జనునందులను లేదు. గాంధీమహాత్ము డిందులకెంతయో పాటుబడెను. మనదేశముంంతరాష్ట్రాతీయనైవమ్యము లుండుట విషయకరము. ఏకభాష ఏకభాషమువలన చేతవిముక్తిబడయుట మనము ఆలస్యము. రాష్ట్రముందు హిందీభాషాప్రచారమునకై మనము తాపత్యము హృషీకేశకర్మగారల కృషిని ప్రశంసించిరి.

అంతట కార్యదర్శి డి. డి. నిర్మాణమునకు అభ్యుదయము. ఉపన్యాసకులకు పండనము లభించుటతో సభముగంపబడును.

ఆంధ్రసుగారి యువన్యాసము

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు అధ్యక్షతవహించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

శ్రీమద్రాష్ట్రము, అగస్టు 1 — ఆంధ్రసుగారి గౌరవార్థము దక్షిణాంధ్రకాశీ వియజేసిరి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రథాక్షతను వహించిరి. వైదికాయము భారతీయులకు సహజమును వృత్తిగాన నేలను గున్ని చేర్చుముచేయుటకు ప్రారంభించినది. పట్టణములనుబోయి గుంపులుగ జేరరాదనియు, ఓర్పునులో భారతీయుల ప్రాపరితలు అహారముగా నున్నవి విచారించుచు భారతీయులే పూనుకొని మునిసిపలుసంఘము వారితో గృహార్యమునను పూనుకొనవలెననిరి. క్రొత్త ఇండ్లను నిర్మింపటకు దర్బార్ కార్యోచనమువారు స్థలమును కొన్నందులకు ఆంధ్రసుగారు సంతసించిరి. పట్టణమునధ్యక్షావ్రతగయోచించిరి. పట్టణమున గేర్లరుదువిధానము నాలోచించవలెననిరి. జాతిరంగులను తెంతయో భారతీయులకు కష్టముగనున్నవిని మరచిపోవలెననిరి. అందులకే భారతీయులు తమ నైతిక యోగ్యతచే సమాచారము అగ్గులమరి చేయవలెననిరి. అట్టి ప్రయత్నములను వీరలకు భారతీయులుచేయుటకు శ్రీమంతలర భారతీయులు ప్రయత్నించవలెననిరి. భారత గృహనిర్మాణ పరిశ్రమలను అభివృద్ధిజేయుటకు కార్యోచనమునాచెలయు తోడ్పడుచున్నారని ప్రకటనకాధ్యక్షుడు చెలిపెను.

జనీవా నాకాదళనిర్ణయ సభ

ఇంకను ఆశపోలేదు. అమెరికను సూచనలు

రుగ్బీ, జూలై 28 — బ్రిటిషువారి క్రొత్తసూచనలు మూడుజాతులకును ఒడంబడిక ముదురుటకు విధానము నేర్పరచునని లండనులో అనుకొనుచున్నారు. రోజంతయు బ్రిటిషు మంత్రులు సరిగ్తులు అప్రసక్తులై నిలబెట్టుచునే యుండిరి. బ్రిటిషు నూనెను ఆదరించిన 25 డెజుజూచి మధ్యాహ్నము పరిశ్రమలను వరల ఆలాచించుటకు మంత్రవర్గపుసభ నేర్పాటు జేసిరి.

పెసిడెంటు కూలిడ్జిగారు నిరాశ జేందలేదు

ర్యాడియో, జూలై 30 — జనీవాసభ (పారంభమై) వదిలెందుల ఒడంబడిక ముదురునా జేదాయని వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వ ముతగటకు ఇదియే ప్రదమము. బ్రిటిషు సూచనలను ఆలోచించినకొలది కొంత మందిచుగుసనని కూలిడ్జిగారి కింకను ఆశ బాధించుచున్నది కాని అసూచనలను అజేప్రకారము ఆతడు అంగీకరించుటకు సంసిద్ధుడగులేడు. ఒప్పుకొన్నచో కానుకనదానికంటె ఎక్కువ నాకాదళమును నిర్మించుటయో లేక నాకాదళ ప్రభుత్వములలో రెండవస్థానమునొ ఆక్రమించుకొనవలసి యున్నదిగాని యభిప్రాయము

లండన్, జూలై 31 — శ్రీమద్రాష్ట్రమున అనుకొని తాత్కాలిక గృహపున క్రొత్త కాక నిర్మాణమున పూజనానూడ దను ఒకసభికను బ్రిటిషువారు ఏర్పాటు జేయబుచ్చునట

అమెరికాసూచనలు

నాకా, ఆగస్టు 2 — ఏడవంబడికను జేసికొన్నను 1931 1936 లోపుగ ఈ ఒడంబడికను సంతకము చేసినవా రెవరైన క్రొత్తసభకు జరుపుచు ధర్మకారముంచునటలను, ఒకవేళ భిన్నాభిప్రాయము గలగనో ప్రస్తుతపు ఒడంబడికను రద్దజేయు యధికార ముండవలెననియు, ఒకయనుబంధమును ఒడంబడిక వరకులలో చెర్చుచు నుచున్నారు. ఒకవేళ అమెరికా పెద్ద ప్రాయశులను బాష్కర తమారుచేసిన భయములేనందులకై తయారయి నిమ్మచున్నారనుచున్నారు. ఈ ఒంగతిని పెర్మిషన్లు నాచేరెంటు ఇంతవరకు వృధాగాలేదు. బ్రిటిషునుకు సంబంధించినంతయు బాగానేయున్న సమాచారము గిచ్చుకొనునో, ప్రెస్టెన్ షిప్ (ప్రభుత్వ) మాట్లాడెను. బ్రిటిషు సూచనలను నిరాకరించుటలో యున్న టెడ్డే స్టేట్స్ ప్రభుత్వము 3 గు గిబ్బెక్కు సహాయ మొనర్చుచున్నారని, సభ ముగియ

నపును జరిపినదర్శన గిబ్బెక్కుగారు తంతి ద్వారా జేయబుచ్చుచున్నారు

బ్రెజిలులో కమ్యూనిజమును అడంచుటకు పార్లమెంటు వారు శాసనమును గావించిరి

బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీవారు అండర్ మెన్స్ జక రచించిన కృతులను ఆతని అనుమతిలేనిదే ప్రచారము సన్నివందులకు దానా తెచ్చెను. మెన్స్ జరుగారికి పరిహారము నిప్పించిరి

సమద్రపయనమునందు నాకలలో నన్న ప్రయాణికులకు ప్రాణోపద్రవము రామండజేయుటకు క్రొత్త పావురికను గని పెట్టిరి. దానిని యుపయోగించెదరు టంగుటంగుముని ఒకగంట తనంతటనే ప్రమాదనట

సిలోను సంస్కరణముల విచారణసంఘమునకు కార్యదర్శిగ పి పి క్లటరు బతుగారు నియమింపబడిరి

కార్మికపక్షముతో కమ్యూనిస్టుపక్షమును చేర్చుకొన గూడదనియు అంగ్లో రషియన్ గనుల పనివాండ్రసంఘమును నియమించువలెననియు సమన్వయకర్త గనుల పనివాండ్ర సంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి

ఫాడురాజు తెలియజేసిన అభినందనలకు నున్నాద్భావమునకు వందనములచెప్పుచు మరింత ఎక్కువన్నెనాము ఇంగ్లాండుకు ఈ పుర యభివృద్ధియును గాక యని సార్యమును ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను

హిల్స్ నిష్పన్నమును యధాసమాధి సంఘమువారి వరము జేసెదరు

బస్సాలో కలరాచే రోజు 1కి ఆబడానుదగ్గర 12 గురు చనిపోవుచున్నారు. బస్సాలోనే 15 గురు చనిపోయిరి

ప్రభువునభలో ఇండియను చర్చిబిల్లు మూడవపుర్యాయము ఆమోదింపబడెను

జైహనికరక్షాను పూర్తిచునుటకు ఇంకొక 8 సంవత్సరములు పట్టునట

విమానముల పోటీ సల్పదలచి విమానమును పరిశీలించుచు బర్నార్డువైమానికుడు చనిపోయెను

పెరిషియా ఆర్థికాధికారిగ ప్రధానామాత్యునే యుండమని పార్లమెంటు తీర్మానించెను

కరాచీ దొంగనాణెముల నేరములో పట్టవడిన వీరు, అన్వీగర్లు జామీనుమీద విడుదలజేసిరి

అంతర్జాతీయ చతురంగసభలో హంగరీకి మొదటిస్థానము లభించినది

హైదరాబాదు లాయరులసభ, జులై 3 నుండి 8 రైతెన శేఖరరావుగారి అధ్యక్షతన ఆగస్టు 8, 9, 10 తేదీలయందు జరుగను (ఫీ (పెను))

క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి ఆముక్తమాల్యద

విప్లవిత్తీయమున నామాంతరముగల ఆముక్తమాల్యదా (ప్రబంధము ఆముప్పటి విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది దీనికి వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన విపులమైన వ్యాఖ్యగలదు. రాయల్ పైజా 900 పులలు. వెల రూ 8-0-0 ఇందు బహువిషయములు చర్చింపబడియున్నవి

మేఘసందేశము

కాలిదాసుని మేఘసందేశము, మల్లినాథ సూరికృత సంస్కృత వ్యాఖ్యతోను, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి కృతపద ప్రయోజనవిమర్శనపూర్వకాంధ్రటికతోను మాడియున్నది. వెల రూ. 2-8-0.

అలంకార సారసంగ్రహము

ఇది ఆంధ్రము, సటికము పద్యరూపముగా మిక్కిలి వివరముగా వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి విరచితము. వెల 4 పైజాలు 12.

ప్రేమాడుకు మదరాస్ మల్లికేశ్వరపీఠి 4-వ నెంబరు గృహమును గ్రంథకర్తలన బోధనకు కొలది పుస్తకములే కలవు. పోస్ట్ ప్రత్యేకము. నూ యితరపుస్తకముల జాబితా తెప్పించుకొనుడు.

కోయంబత్తూరు తీర్థానములు

ఆదిద్రావిడ నాయకుని ఖండనము

ఉదకవిండలము, ఆగస్టు 1 — ఆదిద్రావిడ మహాసభ గౌరవకార్యదర్శియు నిమ్మజాతు నాయకులలో నొకరును అగు రా|| బి|| యం|| సి|| రాజాగారు ఉదకవిండలము వచ్చియున్నారని గవర్నరుగారిని సందర్శించి కోయంబత్తూరు తీర్థానములను తాను తనసంఘమువారు అంగీకరించుటలేదని తెలుపుటకై వారిచ్చటికి వచ్చిరి. ప్రభుత్వసభ్యులతోను గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శితోను యావయమై మాట్లాడిరి

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి సందర్శింప వారీక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి — ఈ రాష్ట్రమునందలి ఆదిద్రావిడులు ప్రభుత్వమువారిపట్ల సంపూర్ణముగ రాజభక్తి గలవారై యున్నారు. బ్రాహ్మణేతర మహాసభవారు కోయంబత్తూరులో సమావేశమై గవర్నరుగారి పరిపాలనము పట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుచు గావించిన తీర్మానమును నేను నా సంఘమువారు ఎన్నటికి ఆమోదింపజాలము. గవర్నరుగారు రాజకీయ సాంప్రదాయముల ననుసరించుచు పరిపాలనము జరుపుచున్నారని మా అభిప్రాయము. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును అంగీకరించి పనిచేసి గవర్నరుగారి అభిమాన గౌరవములుపొందిన జస్టిసుపక్షము వారిప్పుడు ఎదురుతిరిగి గవర్నరుగారి పరిపాలనమును ఖండించుట కృతఘ్నతయని చెప్పవలయున్నది. ఈవిషయమున పానగలురాజుగారి చర్చలు ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేవు. కాంగ్రెసునందు బ్రాహ్మణేతరులు చేరవలయునను తీర్మానమునూడ నేను అంగీకరింపజాలను (అ (పె))

జస్టిసుపక్షమువారు రాజీనామ ఇవ్వవలయును. మధుర, జూలై 31 — కోయంబత్తూరు తీర్థానముల విషయమై స్వతంత్రపక్షమునకుచేరిన శాసనసభ్యులకు కె ఆర్ వెంకట్రామయ్యగారిని ప్రీ (పెను) ప్రతినిధి ప్రశ్నింప వారీక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి — జస్టిసుపక్షమువారు సంస్కరణముల ననుసరించి పనిచేయుచునని చెప్పుచు ఎన్నికలలో పోటీచేసిరి. ఇప్పుడువారు సంస్కరణములను ప్రతిఘటింప పూనుకొనియున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో వీరు తమ శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామ ఇచ్చి మరిల ఎన్నికలయందు పోటీచేయుట రాజకీయ సాంప్రదాయము (ఫీ (పెను))

బొంబాయి శాసనసభ

రాష్ట్రీయకప్పములు రద్దయినను ధనములేదు

పూనా, ఆగస్టు 1. — నేటిదినము బొంబాయి శాసనసభలో రాష్ట్రీయకప్పములు రద్దయిచే ప్రజాముత్రశాఖలకు ఎంతధనము చేదననియు ఎట్టిఅభివృద్ధికరములను కార్యములను ప్రారంభింపవచ్చుననియు ఒకసభ్యుడుప్రశ్నింప ప్రభుత్వమువారివత్తుమన సర్ గులాం హిదయతుల్లాగారు ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. రాష్ట్రీయకప్పములు రద్దయినను ప్రజాముత్రశాఖలకు ఎక్కువగ ధనము లేకున్నది. రాష్ట్రీయులకు అభివృద్ధికరములను కార్యములను ప్రారంభింపవలయుననిన రాష్ట్రీపులదాయమును ఇతరవిధముల అధికము చేయవలయున్నది.

ప్రశ్నితరములు జరిగినపిమ్మట కలకత్తాలో డిసెంబరునెలలో జరుగు టాపికలుమెడిసను ప్రాచ్యసంఘపుసంవత్సరిక సమావేశపుఖర్చులకు 11588 రూప్యములగ్రాంటును ప్రభుత్వసభ్యుడుపాదించెను. వహనగ్నదీయ బ్రాహ్మణేతర పక్షములవారుకలసి ఈగ్రాంటును నిరాకరించిరి (అ (పె))

శాసనసభ్యునికి కఠినశిక్ష

నాకాలి, జూలై 31 — శాసనసభ్యులును తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులును అగు మాల్యీ మహమ్మదుసద్దకు బోర్డుసమను దుర్వినియోగ మొనర్చుటచే వారికి రెండునెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. నిందితుడు బెయిలుమీద విడుదల చేయబడెను. (అ (పె))

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

మద్రాసులో రక్షణోపాయ నిమిత్తం పనిచేయుటకు 800 ఎడ్డు కావలెను. బలమైనవియున్నవి వయసు తక్కువ అయినవియును, గా నుండవలెను. పశువుల బేరగాండు స్వయముగా నైనను, పోస్టుద్వారా నైనను, కార్పొరేషన్ కమిషనర్ గారిని, ఆఫీసు రోజులలో సాయంత్రం 3 గం. మొదలు 5 గంటలవరకు చూడ కొరునున్నారు.

రిప్పన్ భవనములు } జే. వెంకటరామయ్య
1 ఆగస్టు 1927 } కమిషనరు

నాగపూరు, జూలై 30:— నాగపూరు సత్యాగ్రహపు ఖైదీలను విడుదలచేయాలయినది నూచించుచు మధ్యపరగణాల కాసనసభ్యుడగు కేదరుగా గుసపాదింప నోటికి ఇచ్చిన తీర్మానము ప్రతిపక్షపక్షములనుండి గవర్నరుగారు నిషేధించిరి తెలియుచున్నది. (ప్రీ (పెను)

బెంగళూరు, జూలై 31:— మైసూరు ప్రభుత్వమువారు కేంద్రప్రభుత్వమునకు చెల్లించిన కప్పమును తగ్గించబడు ప్రతిపక్షము తెలుపుటను మీర్ హుంజుహుస్సేను సాహెబు బహదరుగారి అధ్యక్షతన ఒకసభ జరిగెను. సభ్యుల కప్పములో 10% లక్షలు తగ్గించబడెను. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు మైసూరు రాష్ట్రమునకు గావించిన మేలును వివరించుచు పలువురు పదవ్యసించిరి. (ఆ. (పె.)

హావేలికాల్లిమల్ కేసు

లాహోరు, ఆగస్టు 1:— హావేలి కాల్లిమల్ కేసున ఇంకను పలువురు సాక్షులు విచారింపబడిరి.

వకీలు ద్వారాముగారు తాను ముద్దాయి సారస్వంగుని ఎరుగు ననియు, మాడవ మే దినమున తాను ఆఫీసులో నుండి రాత్రి 9 గంటలకు వచ్చెననియు ఇంటికి వెళ్లి ముద్దాయి ముపు లోని పాగా అచ్చట మరియిరువురును గుండెరనియు తెలిపెను.

ప్రతివాదులతరపు సాక్షిగ గుగార్కలు సాక్ష్యమిచ్చెను. దుద్దాదాను పై పెట్టుట అయినచేత కేసు వాయిదావేసిరి. తేపు అర్జు మెంట్లు ప్రారంభమగును. (ప్రీ (పెను)

లోకమాన్యుని ఆర్థికోత్సవములు

కలకత్తా, ఆగస్టు 1:— లోకమాన్యుని ఆర్థికోత్సవము సందర్భమున నేటిదినము ఆల్బర్ట్ హాలులో ఒక సభ జరిగెను. డి. యం. పెనుగు ప్రధాన అధ్యక్షతవహించిరి. లోకమాన్యుని జీవితసందేశమును గురించి పలువురు పదవ్యసించిరి. లోకమాన్యుని త్యాగమును భారతీయులు ఆదర్శముగైకొని వారు ప్రారంభించినవని కొనసాగింపవలయునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

లాహోరు బొంబాయి నగరములందు ఇటీవల జరిగిన ట్లు తంతివా ర్థలవచ్చినవి. (ప్రీ (పెను)

రాజమహేంద్రవరము

రాజమహేంద్రవరము, ఆగస్టు 2:— లోకమాన్యుని ఆర్థికోత్సవము సందర్భమున నిన్నటిదినము కె. వి. ఆర్. స్వామి నాయుడుగారి అధ్యక్షతన పురమండరమున ఒక సభ జరిగెను. డాక్టరు బి. సుబ్రహ్మణ్యం, మార్కెటారాయణ శర్మగారు గృహస్థులను నిన్నటినుండి తక్కువవరకు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు పిఠులలో ఖర్చు వికలయించుచున్నారు. (ప్రీ (పెను)

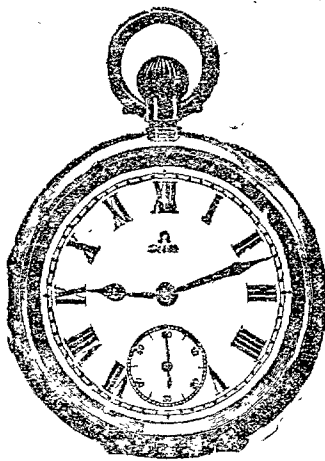
హైదరాబాదు ఉన్నేనియా విశ్వవిద్యాలయము

హైదరాబాదు, ఆగస్టు 1:— నైజాముగారు ఉన్నేనియా విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ ఘండగుష్టాన్ని గారిని నియమించుచు ఒక సర్కారును ప్రకటించిరి. విశ్వవిద్యాలయోపసంఘముగారు ఈవిషయమై ఆలోచించి ఇంకను ఎక్కువ అర్హతలుగల ఆక్సఫర్డుపట్ట భద్రుని ఈ ఉద్యోగమునకు నియమించిన ఉచితమున అభిప్రాయపడిరి తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండి నైజాముగారి ఆసంతృప్తికి గరియైన అనుభవమును ఖానుగారు నాలుగుసంవత్సరములు తనుచేసిన పని రికార్డును నైజాముగారికి పంపనన్నారని తెలియుచున్నది. (ఆ. (పె.)

బెంగాలు నేపథ్యలు బాంకి

కలకత్తా, జూలై 30:— హైకోర్టువారి నిర్ణయము ననుసరించి బెంగాలు నేపథ్యలు బాంకి వాటాదారులసభ బారిష్టరు కన్యుమకటుగారి అధ్యక్షతన నేటి ఉదయం జరిగెను. బాంకి వారికి కంపల్లరి క్లియర్ చేసు వాలంటరీ లిక్విడేషను తేక పూర్తి ర్యాణము ఈ మూడువార్లు లున్నవని అధ్యక్షుడు నూచించెను. బాంకిపునర్నిర్మాణ ప్రయత్నములను కిరనుశంకర రాయగారు తీవ్రముగ అక్షేపించి బాంకి న్యవహారములను ఈవిధమున చెరసినవారికి తగుశిక్ష విధింపబడుట చేయవలయునని, పిమ్మట వోల్టేజువుబడెను. వోల్టేజులితము మంగళవారము కోర్టులో ప్రకటించబడును. (ప్రీ (పెను)

అడిసన్ వారి కృత్రిమములేని పరిష్కారమైన అమృతము.

"జామా" లీవరు, "జామా" నికెట్ కేలుగడియారము, 16 లెనుడి, లీవరు మాన్ మెంటు, అలెటిక్ తేక రోవన్ డైయలు, పెకెండుహోండు, మొదలగు వాటితోగల మిక్కిలి నమ్మకమైన గడియారము. సాదా డైయలుగలది.

మామూలు ధర రూ 8-8-0

ప్రస్తుత అమృతపు ధర 6-12-0

రేడియం డైయలు గలది రూ 10-0-0

ప్రస్తుత ధర రూ 7-14-0

పాం పెన్ కలములు, గోడను తగిలించు పెద్దగడియారములు, స్టేషనరీ, డ్రాయింగు వస్తువులు మొదలగునవికూడ గలవు.

మా అమృతపు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

అడిసన్ అందుకో, లిమిటెడ్. మద్రాసు.

క్రతీదినము ప్రచురించబడుచున్న మాప్రకటనలను చూడుడు.

స్వాభివర్ధన సంఘము-నూజివీడు.

28-7-27 గురువారం సాయంత్రము 6-30 గంటలకు విశ్వరీయాపురమండరమున నూజివీటి స్వాభివర్ధనసంఘము తరపున శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దరువారి అధ్యక్షతన ఒక సభ జరిగెను. అందులో తాపథాని ఇత్యాది బిరుదాంకితులగు బ్రహ్మశ్రీ చెల్లపిళ్ల వెంకటాశ్రమిగారు సంస్కృత వాఙ్మయమునుగురించి ఉపన్యసించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు

తొందరరీతి ప్రెసిడెంటులయిన

శ్రీ తెలికిచెర్ల జమిందారుగారి నిరంకుశచర్య

నేను యీబోర్డులో మొదటగా నుంటిని. నేను లోకలు

బోర్డుల రూల్స్ ప్రకారము వున్న గడువులోపున కొన్ని ప్రశ్నలను పంపితిని. వాటిలో ఒక్కవానికిన్ని యీసెల 30-వ తేదీన చెబ్రోలలో జరిగిన సాధారణపు సభలో సమాధానము లియ్యలేదు. ప్రెసిడెంటుగారిని యెందుకు సమాధాన మివ్వరని అడిగితే ప్రెసిడెంటుగారు ఏమీ మాట్లాడరు. వీరి తరపున కాబోలు మరొక మొదటగు సుంకల్లి భాస్కరరావుగారు అట్టి ప్రశ్నలకు సెలవరకు సమాధాన మివ్వబడదనిరి. సిరిగి నేడి నుబ్బారాయుడుగారు సరకు ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వరనిరి. ఈ రీతిగ బోర్డు పరిపాలన వున్నది. ప్రశ్నలకు సమాధానము మిటుమిట్టనా వ్రాసి అధ్యక్షులు తెచ్చుట ఆచారము. ఈరీతిగ యీ తొందరరీతి ప్రెసిడెంటుగారి చర్య యున్నది. ప్రెసిడెంటుగారు మొదట కందు హక్కు గూడ గుర్తించుకొరిక. బోర్డుపరిపాలనకు మొదట గర్వకర్తలని తెలిసికొనిన నాడే బోర్డుపరిపాలన చక్కబడును.

పుట్టా నుబ్బారావు,

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు మొదట.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

కావలెను

మద్రాసులో కలరా నివారణ నిమిత్తం పనిచేయుటకు 12 గురు కానిటరీ యిన్ పెక్టన్సు, 12 గురు సబ్ ఆఫీస్ టెంటు సర్జన్లును కావలెను. వేతనము రు 75/- వైకో ఆలెక్సు రు 5/- యివ్వబడును, వలయువారు యీ క్రింది చిరునామాకు వెంటనే దరఖాస్తు చేసుకొనవలెను.

రిప్పన్ భవనములు జె. పెంకటనారాయణ

1 ఆగస్టు 1927

క మీ ష న రు.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓటుజేయుడు

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

ఈ వత్సరముజరుగనున్న మునిసిపలు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఈ దిగువవారు నిలిచిరి.

ఆగస్టు 9 వ తేదీ ఎన్నిక

శ్రీ బి. ఎ. ఓ. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారు

రాయపేట (29 డివిజను)

* * *

ఆగస్టు 10 వ తేదీ ఎన్నిక

శ్రీ బాలసుందర ముదల్యారు బి. ఎ., ఎల్. టి.

దూడుత్ పత్రికా సంపాదకులు పెద్దనాయకపేట

(12 డివిజను)

శ్రీ భక్తవత్సలునాయుడుగారు ఎం. ఎల్. సి.

పెరంబూరు (14 డివిజను) మదరాసు ప్రింటర్స్ యూ

నియమా, పెరంబూరు ప్రింటర్స్ యూనియనువార్డుగూడ

తమ ప్రతినిధిగా నియమించిరి.

శ్రీ డి. పి. మీనానాథునిరంగారావు,

ఎం. పి. టి. ఎల్.

చింతాడ్రపేట (23 డివిజను)

జనాబు అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు ఎం. ఎల్. సి.

తిరువట్టిపర్వకపేట (14 డివిజను)

ఏలూరులో అగ్నిప్రమాదము

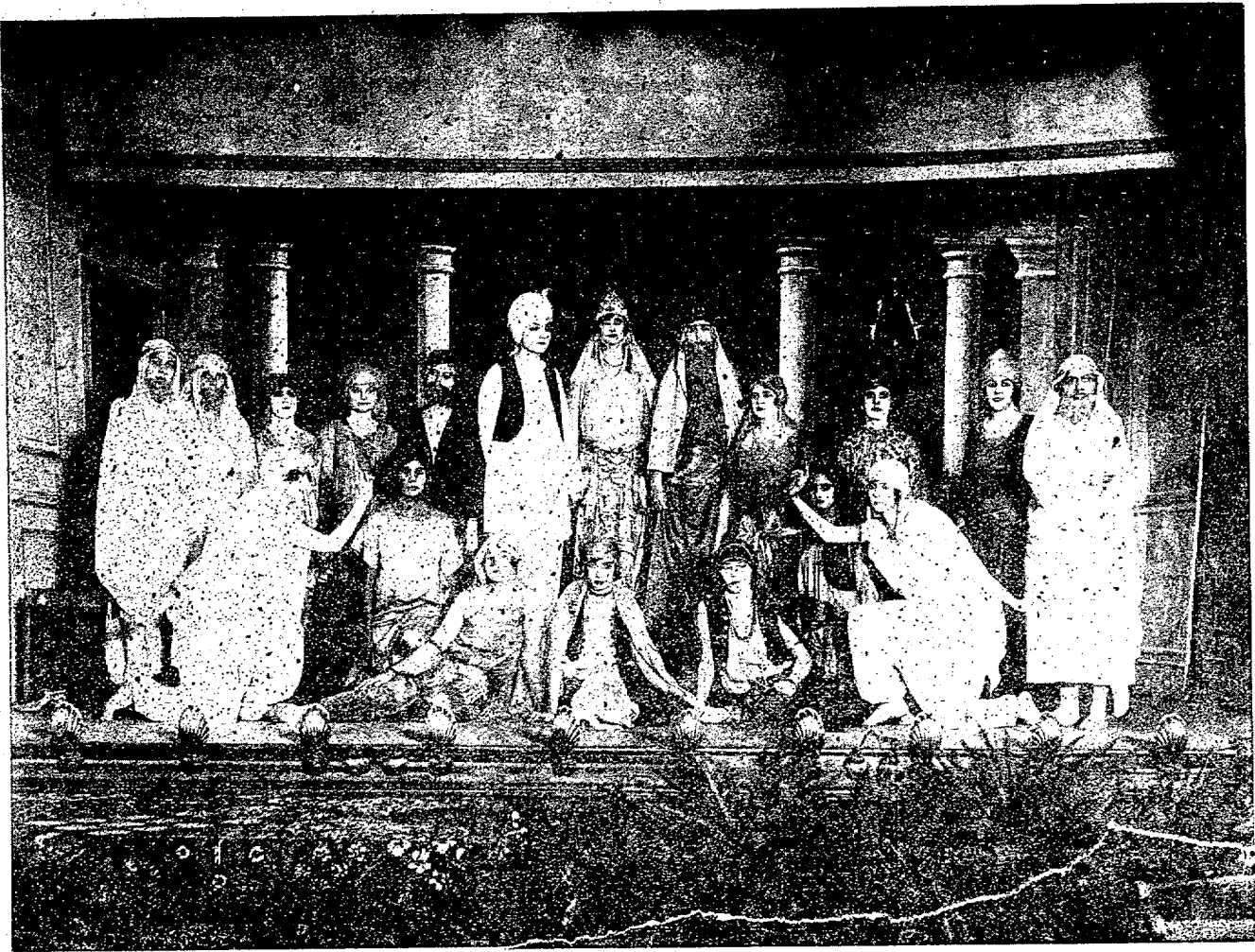
ది 31-7-1927 సం|| సాయంత్రం 5 గంటలకు పెద్దబజారులో కూరగాయలు విక్రయరవలకు మహాములు బాజులలో కొన్ని కొట్లు నిప్పు అంటుకొనినవి. ఎంతప్రమాదం జరుగనో అని ప్రజలు గుండె లరచి చూచుచుండ భగవంతుని ఆశుగ్రహములన గాలితేకపోవుచేతను పగలు అవుటచేతను జనము వెంటనే ఆత్మరీ. ఇటువంటి ప్రమాదములు ఆ నేకాన్ని 2 గురునూ వుండినప్పటికి మామ్యునిసిపాలిటీవారు ఫిర్యాదుించిని తప్పించి ప్రజల భయము తీర్చలేదు.

ఇకనయిననూ మ్యునిసిపాలిటీ వారు ఒక డుంజను తెప్పించి ప్రజలకు భయము కలగజేయు తీరును మ్యునిసిపాలిటీ వారు శ్రద్ధవహించుటకు ప్రయత్నించుటకు ఆదేశించి యింకా ఒకటి తెప్పించి యింకా చేయవలయును ప్రకటించుచున్నాను.

నూనేపల్లి మ్యునిసిపాలిటీ.

త్రైస్తవయువతీ సమాజపు బాలికలు విలింగుడను ధియేటరునందు “మాజీమిర్రర్” అను నాటకమును ప్రదర్శించిరి. రాత్రి విద్యుద్దీపముల సహాయమున తీయబడిన ఛాయాపటము. (ఎ. రత్నకంపెని)

స్వరాజ్యమునకు ముఖ్య

సాధనములు

గాంధీ మహాత్మునకును, బాబూ భగవాన్దాసుగారి కిని జరిగిన సంభాషణ

రెండవ భాగము

1927 జనవరి నెల 9-వ తేదీని కాశీనగరమున దీపసంభాషణ జరిగినది. ప్రథమ భాగము జూలై నెల 16-వ తేదీ మంగళవారమునాడు వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికలో రెండవ పేజీలో ప్రకటింపబడెను.

24-భ :—ప్రతిపండు, నూలు నిలువచేయుట, రాట్టములు, బట్టలు నేయుట, వానిని విక్రయించుట మున్నగు విషయములగుర్చి మీరును మీ అనుచరులును నిరంతరమును ప్రజలకు బోధించుచునే యున్నారు. ప్రతినిధుల నెన్నుకొనువిషయమున వారిమండలసిన అర్హతలలో అతిముఖ్యమైనవానిని గుర్చియైన ప్రజల కిటుల బోధింప నవసరము లేదా? రాట్టమునుగుర్చి మీ రింతప్రచారము చేయుచున్నను దానిప్రయోజనమింకను చాలమందికి తెలియనేలేదు అట్టిచో ఓటరులను సరిగా బోధింపకున్నచో వార్డులగువారి నెటుల నెన్నుకొనగలుగుదురు?

మ :—నేను దీనినిగుర్చి యిదివరకే కొంత వ్రాసియున్నాను. మరల తీరుబడి కలిగినపుడు వ్రాయుచుండును గాని ఇంగ్లెషులో దీనినిగుర్చి చూటలాడు టవనవరము. ప్రజలు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలసిన అవసరము కలిగినపుడు ప్రతినిధుల అర్హతలగుర్చి వారికి బోధింపవలసి యుండును. ప్రతిపనికనియుక్తకాల ముండనే యుండును.

25-భ :—నేను రెండవ ప్రశ్నలో నూచించిన అర్హతలలో ఎన్నుకొనబడవలసినవారి కేవి అవశ్యకములు?

మ :—అన్నియును అవశ్యకములే. వానినిగుర్చి ఓటరులకు బోధింపవలెనుగాని చట్టము చేయగూడదు.

26-భ :—వివిధమతము లున్నను అన్నిటికిని ప్రధానాంశము సమానమే అని బోధించినగాని వివిధమతములవారిలో నైకమత్యమును కలిగింప నీలగునా?

మ :—నీల కాదు.

27-భ :—అటుల బోధించినచో నైకమత్యము కలుగునా?

మ :—కలుగును.

28-భ :—అందుల కేమి చేయవలెను?

మ :—అన్ని మతములవారిలోను ఉత్తములను వారి విషయమునుగుర్చి నిరంతరమును బోధించుచుండవలెను.

29-భ :—ఈ విషయమున మీరు ప్రత్యేకముగా నెట్టికృషి నైన చేయుచున్నారా లేక చేయదలచితిరా?

మ :—నేను వ్యక్తిపరముగా చాల కృషిచేసితిని ఇప్పటికిని చేయుచునే యున్నాను ఈ విషయమున బాగుగా ప్రచారము చేయజాలినవారు విస్తారముగా లభించుట లేదు. వారు మతములలోని మంచిచెడ్డలను విడదీయగలవారుగా నుండవలెను. ప్రతి మతమునందును గల మంచినగుణముల నన్నిటిని సరిగా గ్రహించి వానినిగుర్చియే ప్రజలకు బోధించుచుండవలెను.

30-భ :—భారతదేశమునందున్న వివిధమతముల నాయకులలో విశాలభావములు గలవారిని సమావేశ పరచుటయును వారిటుల భిన్నమతములవారిలో నైకమత్యము కలుగునటుల బోధించునటుల నేర్పాటుచేయుటయును మీవంటి ప్రధాన నాయకులకు ధగ్యముకాదా?

మ :—నే నీవిషయమున కృషిచనలేకుండ పనిచేసితినిగాని అది నావలన కాలేదు గాననే నాకు చేతనై నరీతిని పనిచేయుటతో తృప్తిపొందుచున్నాను

31-భ :—శుద్ధిసంఘటనలనుగుర్చి హిందూమహాసభ వారు చాల కృషి సలుపుచున్నారు వర్ణవిభజనమును అనగా పుట్టుకవలననే వర్ణమేర్పడునను సిద్ధాంతమును తొలగించి గణకర్మలవలననే వర్ణమేర్పడునని నిర్ణయింపకుండ శుద్ధిసాధ్యమగునా? అస్పృశ్యతను తొలగింపకుండ సంఘటన ము సాధ్యమగునా? ఇప్పుడు భోజనప్రతిభోజనములు లేనివర్ణవిభేదములు మితిమీరియున్నవి. ఇవియన్నియును తొలగిపోవలదా?

మ :—ఈ సమస్యనుగుర్చి ఎంగ్లండ్లోయూలే నే నిది వరకే వ్రాసియున్నాను. సంఘటనమునకు పంక్తిభేదముగూడ భంగకరమే యనిమాత్రమే యిప్పుడు తెలుపగోరెదను.

32-భ :—మహమ్మదీయులు తదిలాగును ప్రారంభింపగా హిందువులు శుద్ధిని ప్రారంభించిరి. ఈ రెండుపక్షములలోగూడ చాల మార్పు కలుగవలెనని మీరు 6.1-27 వతేదీ ఎంగ్లండ్లోయూలే వ్రాసితిరి. ప్రపంచమునందలి ఉదారమతములను సరిగా గ్రహించినచో మతాంతరము స్వమతములో కలుపుకొనవలెనను నుచేక మడగిపోగలదు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న మతస్వీకరము నామమాత్రముగాని మహాపూర్వకముగాదు. ఇప్పుడు ఒక సంఘములోనివా రింకొకసంఘములో చేరుటమాత్రమే జరుగుచున్నది. అందువలన ఒకరిమతము నొకరు దూషించుకొనుట చాల అధికమగుచున్నది. అందువలన ద్వేషములు ప్రబలుచున్నవి.

మ :—హిందువులను మహమ్మదీయులను, మహమ్మదీయులను హిందువులను తమమతములో కలుపుకొనుపద్ధతిని

నే నెంతమాత్రము సంగీకరింపజాలను ఇప్పుడు కావలసినది పరమతసహనమే.

33-భ :—దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారు పరమత సహనమును 51 ఏండ్లనుండి బోధించుచున్నారు నేను 43 ఏండ్లనుండి సభ్యుడనుగా నున్నాను. పరమతసహనము ప్రజలలో చాల మందముగానే వ్యాపించుచున్నది. కావున మీరీవిషయమున శ్రద్ధవహింపవలదా? ఇప్పు డీవిషయమున దివ్యజ్ఞాన సమాజమువా లేమియును శ్రద్ధవహించుటలేదు గుణకర్మలవలననే వర్ణమేర్పడునను సిద్ధాంతము నామోదించినచో మానవసంఘ మంతయును బాహ్యవేషములను మార్చుకొన నవసరము లేకుండనే హిందువులగుదురు.

మ :—భవిష్యత్తునుగుర్చి నేనిపు డాలోచింపగోరను. ఇప్పుడు జరుగుచున్న పనినిబట్టియే భావిసితిగూడ సాధారణముగా నేర్పడుచుండును.

34-భ :—వలంబీరుదళము నేర్పరుచుటనుగుర్చి నేను చేసిన నూచనలను మీ రామోదించెదరా?

మ :—అవి చాల బాగుగానేయున్నవి గాని అట్టిదళము నిపుడేర్పరుచుట సాధ్యముకాదనియే నేను తలచుచున్నాను అదిగాక కాంగ్రెసు మహాసభలో తీర్మానము చేయబడినంత మాత్రమున నిట్టికార్యములు జరుగవు. (సెర్పిలైటు)

బొంబాయి శాసనసభ

నారిమనుకేసు ఖర్చులు

బొంబాయి, జూలై 30:—నేడు బొంబాయి శాసనసభలో పబ్లిక్ ఎక్కంట్రు కమిటీరిపోర్టుపై యింకను చర్చజరిగెను. చాలమంది మాట్లాడినపిమ్మట రిపోర్టును ఆంగీకరించిరి.

హోర్వేనారిమనుకేసు ఖర్చులు యిప్పటికి రూ 15137 అయినవనియు, ప్రభుత్వమువారే ఖర్చులు తీరించువియు, ఛీర్యాదు కొట్టివేయబడినచో హోర్వేగారు ఖర్చులిచ్చు కొందురనియు నారిమనుగారు గెల్చినను వారిఖర్చులను ప్రభుత్వము వారు భరింపరనియు ప్రశ్నితరముల సమయమున కేష్టి జహంగీరుగారు చెలిపిరి.

వరదలనీతి

నర్మదా దక్షిణతీరమున 6 గ్రామములుట్లు నీరునిండినది బ్రోచి కలక్టరువద్దనుండి తిరివచ్చినట్లు రివెన్యూమెంబరు చెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు వరదల సహాయనిధికి రూ 5000 ఒసంగిరి

అమృతాబాదులో నెమ్మదిగనుండినట్లు తిరివార్తవచ్చినదని తెలిపిరి. వీరంగంలో 28 తేదీనుండి యిప్పటికి 37 అంగుళముల వర్షముపడినది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కాకినాడ తాలూకా నాయీ (సమ్మాద్ర) మహాజనసభ

ది 24-7-27 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం రెండున్నలు లకు కాకినాడ అన్నదానసమాజమందిరమున రాజమండ్రి వాస్తవ్యులు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ నాయీ మహాజనసభ ప్రధానకార్యదర్శియును, రాజమహేంద్రవర నాయీ యువజన సేవా సంఘాధ్యక్షులును అను శ్రీయుత వైద్యరత్న, ఆయుర్వేద భిషగ్వర్, వైద్యభూషణ, డాక్టరు పొన్నాడ వెంకటాద్రి, పాచ్. యమ్. బి. అండ్ యమ్. పాచ్. యస్. గారి అధ్యక్షతను మహాజనసభ సమావేశమవరిగెను. పట్టణమునందలి వారును సమీప గ్రామములవారునురూపమాడువందలమంది సభకరుడెంచిరి. సభారంభమున వైప్రార్థన గావింపబడెను. వైప్రార్థన అయిన తరువాత శ్రీయుత వెంపడ నరసింహముగారు అధ్యక్షులకు పుష్ప మాలాలంకృతులగ జేసిరి. జయజయ ధ్వనులతో సభ ప్రారంభింపబడెను. ప్రారంభమున సభాధ్యక్షులు యాదీగున ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి.

అధ్యక్షుల ప్రారంభోపన్యాసము

మహాశయులారా!

ఇప్పటికాలమున కులసంఘములకేక ములుగ విస్తరిల్లి స్వ సంఘాభివృద్ధికి యత్న ములుపలుపుచుండుట కన్నలారచూచి యూరకుండుట ధర్మముకాదుగావున మనము మనసంఘమును అభివృద్ధికి తీసికొనిపట్టుటకు తత్కణమే ప్రయత్నించవలయును. అట్లు ప్రయత్నింపకున్న పవిత్రమగు జాతియొక్క యితర సంఘములకు పూర్తిగా నెనుకబడియుండువలసిందే.

యుగ్వేదము, అధర్వణవేదములయందుక, పూర్వదేశచారిత్రముల నూచిననూ మనజాతి యెంతపవిత్రమయినదియు, మన జాతి పూర్వములు పండితులు యెందరెందరుండిరో పూర్వమెంత ఉచ్చదశయందుండెడిదో తెలుసుకొనగలము.

ఇప్పటికిని శ్రీజగన్నాధక్షేత్రమున భగవదర్చకులగు మన్న పండా లను మనజాతివారిచరిత్ర తెలుసుకొనుటకు, వంగదేశమున కవిరాజులని దేశభూతులగున్న కాంక్షు లీజాతివారే గావున పూర్వపవిత్రత దొన్నత్యమును తెలుసుకొని, యిట్టిపవిత్రసంఘమునకుచెందిన మనము యిప్పు డెట్టిస్థితిలో నున్నామో మారే తెలుసుకొను టుచితము.

మనజాతియంద నేకులు పూర్వముననూ యిప్పుడును భ్యాసినగడించిన ఆయుర్వేదపండితులును, కవితజ్ఞులవారును, గానశాస్త్రనికారదులును గలరు. మనపూర్వీకులలో అగ్రగణ్యులగు కొందరిని మీకు తెలియజేయుచున్నాను.

సామవేదమున వ్రాసిన సవితముషియును, యజుర్వేదమున వ్రాసిన వాయుముషియును, చరక మను ఆయుర్వేదగ్రంథమున వ్రాసిన చరకాచార్యుడును, చక్రదత్తవ్రాసిన చక్రపాణియును, భక్తమాలవ్రాసిన శ్రీశ్రయనుడును, భర్తృహరి కుభాషితమును వ్రాసిన భర్తృహరియును, అరవమున తిరువాచక అను ధర్మశాస్త్రమును వ్రాసిన హరిమర్ధనమ్ అను రాజయొక్క మంత్రియగు మాణిక్యవాచకరుడును, పెద్దాపురం సంస్థానమున విఖ్యాతకవియై తెలుగు వైద్యచింతామణి కర్మరిపాకమును రచించిన భేమపుకొండ కేశవకవివర్యుండును మొదలగు ప్రఖ్యాతపురుషులెందరోయుండిరి. నేడన్ననో విజ్ఞానశూన్యలయము, గౌరవహీనులయయియున్నవారము. మనకు వారంపర్వముగనప్పుచున్న వైద్యవృత్తిని, గానశాస్త్రమును మనము పోషించుచున్నాము. ఇందులకు విద్యాభ్యాసమేకారణము. ఇతర కళలనైనా నాకేర్చుకొనక మిక్కిలి వైద్యసిద్ధియందుంటిమి. విద్యాభివృద్ధి నమవలసిన దురాచారము లలవడుట నిక్కవము. మనలోకొన్ని ముఖ్యులురాచారములగులవు. వాటిని రూపుమాపుటకు మనము పూనికతో పనిచేయవలసియుండును. అట్లు చేయమేని యింకను అధిగతిపాలగుట నిక్కవము.

మనసంఘమునుగరించి ఉత్తరహిందుసాసమున అఖిల భారత నాయీ మహాజనసభనుసాపించి, ఆసంఘముద్వారా యొక్కవికృతిపలుపుచున్నార. నాయీ బ్రాహ్మణ అను పక్ష ప్రతికనుగూడ నడుపుచున్నారు. ఇందులకు ముఖ్యులు శ్రీ పండిత తేనెటిప్రసాదశర్మ (యమ్. ఆర్. ఎ. సి. లండన్) గారు. వీరి కార్యదీక్ష ఎంతయు కొనియాడదగినది. మనకార్యములన్నింటికి వీరే మార్గదర్శకులు.

కావున మనసంఘ మభివృద్ధిచేసికొనటకు యితరులపై నాధారపడక మనమే తగు ప్రయత్నము లుల్లోచించుకొనవలయును.

మరియు మనలో ముఖ్యముగ ఒకరినొకరు కలహించుట ఒకరినిజూచి ఒకరు ఓర్వలేనిస్థితియందున్నాము. దీనిని మనము ముఖ్యముగ మార్చుకొనవలయును. మనజాతీయుడు మంచి పనిచేయుచున్నచో అమంచి మనకుమాడ చెందునుగావున దాని నెంతమాత్రము విస్మయముచేయుకుండి వారిమంచికార్యమునకు చేయూతనొసగవలయును. అట్లు చేసితిమేని త్వరలో ఉచ్చదశకు రాగలగుదుము.

మనము పలుతావులయందు పలుసంఘముల నేర్పరపవలెను. సంఘములు సలుపవలసినకార్యములలో ముఖ్యధర్మము

విద్య. ఏసంఘమున విద్య అధికముగనో అయ్యది తప్పక ముందుకురాగలదు. కావున విద్య ముఖ్యావశ్యకము. విద్యలేనివాడు వింతపశునని జ్ఞాపకముచుకొనుడు.

ఆయుర్వేదమున పాండిత్యముగడించినసంఘము, కవిత్వమున ఆరితేరినసంఘము, సంగీతవిద్యలో ప్రసాదమునుగాంచిన మన సంఘ మెంతటి దుస్థితియందున్నదోగాంచుడు. విద్యలేని యెడల యికెట్టిసితికి మారనున్నదో యూహింపుచూ. మనసంఘమున బాలరు విద్యాభివృద్ధికి చక్కనిమార్గములను. కనుగొని శీఘ్రమే ఆచరణలో పెట్టవలెను. ఇందులకు రాజమహేంద్రవరమున నా అధ్యక్షతను జరుగుచున్న సంఘమొక్కటి మార్గదర్శకులు గావున అన్నిప్రాంతములందును విద్యాభివృద్ధినిగరించి కృషిసలుపవలయును గనుక మనదేశమునందలి మనజాతివారందరేకమయి దీనిని కొనసాగించుటకు పూనుకొనవలయును. సంఘభావమున్న యెంతపనియైననూ కుసాధ్యమేయగును. సంఘభావము లేకున్న యెట్టికార్యమును చేయజాలము.

మన అఖిలభారత నాయీ సంఘమువారి యుద్దేశము ననుసరించి మన మే సంఘమునుసాపించిననూ నాయీ అనుపదమునే వాడవలయునని మనవిచేయుచున్నాను

మనజాతికి గల వృత్తియగు తుంగకర్మ పవిత్రమంతమైనది. పవిత్రమహాముషి, వాయుదేవుడు మున్నగునాగు యాపవిత్రము యైన తుంగకర్మనుచేసేటలు అధర్వణవేదమునందు తెలియుచున్నది. ఇట్టి పవిత్రకర్మచేయు యాజాతియొక్క శ్రేష్ఠత్య పాటిదో మారేమోచింపుడు. మరియు.

శ్లో॥ దాసనాపితగోపాలః కులమిత్రార్థశీరిణః | యేతే శూద్రేషుః పూజ్యాస్తాయశ్చాత్మానందవిధిమ్ తే | అనియు వ్యాసస్మృతి రి వ అధ్యాయము 5 వ శ్లోకమునందుగూడ జాతియందు భోజనముచేయుట మాన్యములేదని. వ్రాయబడియున్నది. దీ నిబట్టి మనవర్ణజాలయింట్లు అందరును భుజింపవచ్చుననియు ఉత్తమ జాతియనియు తెలుసుచున్నది.

ఇకనైనను ప్రతిగ్రామమునందును సంఘములనేర్పరచి అపవిత్రుడు సమావేశములగులిగించుకొని సంఘాభివృద్ధికిందగిన విషయములగుర్చి చర్చించుచూ ఉద్యమమును కొనసాగింతురని కోరుతూ మనవిచేయుచున్నాను. మన సర్వ ప్రయత్నములకు శ్రీ భగవానుడు తోడ్పడుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ విషయములగుర్చి మీ సమక్షమున సాహసముగ ముచ్చటించియుంటిని. దోషములను మన్నించెదరని కోరుచూ యంతటితో విరమించుచున్నాను.

ఓం శాంతి, శాంతి:

తరువాత శ్రీయుత కుండరపల్లి నరసింహస్వామిగారు సంఘావశ్యకత వికమత్యముగరించి విపులముగా తెలియజేయుచు మనసంఘమునకు విద్య అవశ్యకమనియు విద్యావిషయమయి మనఆంధ్రదేశమున మనజాతివిద్యార్థుల విషయమయి కడుక్రద్ధతో పనిచేయుచున్న సంఘమొక్కటియే యనియు అది రాజమహేంద్రవరము డా॥ పొన్నాడ వెంకటాద్రిగారి నాయకత్వముననే నడుపబడుచున్నది. అందు నేనునూ ప్రాంతికకార్యదర్శిగ నున్నాను. ఈ గ్రామమునగూడ నొకసంఘమేర్పరచి సంఘముద్వారా విద్యార్థులను చదివించవలెననియు, జాతిసేవ దేశసేవ మానవసర్వ మని మనవి చేయుచున్నాను అని పల్కిరి.

తరువరి శ్రీయుత గురివిండుల మార్యనారాయణగారు (నాయీయువజన సేవాసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి) విద్యావశ్యకతగరించి మాటలాడుచు విద్యయన నొక్కచదువేయని అర్థముకావనియు అన్నికళలయందునూ మనజాతిబాలరున ప్రవేశపెట్టవలెననియు, మీపిల్లలను మీయిష్టమువచ్చిన గౌరవవిద్యయందు ప్రవేశింపజేయవలయుననియు పూర్వవిజాతియందు ప్రఖ్యాతకవీశ్వరులు మున్నగువారు గలరనియు, వారివేర్లను సభవారి కెరింగించిరి. యిటావాసగరమునందు మనజాతినిగరించి మిక్కిలి వ్యయప్రయాసలు.పొందుచున్న శ్రీరేవతి ప్రసాదశర్మ యమ్. ఆర్. ఎ. యస్. గారిని కొనియాడవలయు ననియు మనమందరము సంఘభావముతోనుండి మనపిల్లల కున్నతవిద్యులు గరవి జాకి కీర్తిని తెచ్చుచురని కోరుచు ప్రార్థించుచున్నాను అనిమడిచిరి. పిదప శ్రీయుత ఉప్పాడ అక్కన్నగారు శాఖాభేద వికమత్యములగుంచి యాదీగువవిధమున తెలియజేసిరి.

మనదేశమున మనలో భిన్నభిన్న నామములతో యెన్నియోశాఖలున్నవి. ఒకరినొకరు నూనతగా చూచుచున్నార. అట్లుచేయుట ఒకయింటిలో నొకరినొకరు కలహించుకొని యొక్కటలపాలగుట వంటిది. ఒక చెట్టునకు అనేక శాఖలున్నవి. ఎన్ని శాఖలున్నను ఆశాఖలా వృక్ష నామముతోనే పిలువబడుచున్నవిగాని వేరుగాదు. కావున వానిని లెక్కచేయక అందరేకము గనుండుమండి జాతికిగల పూర్వగౌరవమును నిలుపబెట్టవలెను. మరియు మనమందరము ఒకేసంఘమును సాపించి తన్మూలమున జాతిసేవ చేయవలయును. మన అఖిలభారత నాయీమహాసభ వారి ఆజ్ఞానుసారము దేశమంతయు నాయీలను ఒక్కచేరుతో

నే వాడవలయును. ఇట్లునర్పితిమేని అతిశ్రీఘ్రకాలములో ముందుకురాగలము అరిరి.

అహ్వనసంఘ కార్యదర్శిగారు శ్రీయుత సోటూరు అప్పలస్వామిగారు యాదీగువవిషయములతో ఉపన్యసించిరి.

కాకినాడలో సంఘమును యేర్పరుచుట కిదివరలో ప్రయత్నించిరి. కాని దానికియెవ్వరునూ తోడురానందున అది అడుగంటినది. కాని సంఘమిట్లు అభివృద్ధికి రాగలదని నిరంతరము అలోచించుచునే యుంటిని. ఈమధ్య నామిత్రులకు శ్రీయుత కిం తాడ రామస్వామిగారు నన్ను ప్రోత్సహించి సమావేశమునకు ద్రవ్యమును ఒకసంగి యున్నారు. వారికి నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను.

కొలదికాలమునుండి మన ఆంధ్రదేశమున కొందరు ముఖ్యులు మన జాతియెట్లున్నతేసితికి రాగలదని యోచించి సంఘసమావేశములు గావించి శ్లాఘనీయముగ పనిచేయుచున్నారు. సంఘముద్వారా విద్యగరపించుట ముఖ్యము. వికమత్యమును చే మార్పుల మున్నగుపనులు నెరవేర్చవలెను. కావున ద్రవ్యస్వయముచేసి సంఘముల పోషించవలెను మనమందరము పట్టుదలపొంది పనిచేయవలెను. అట్లునర్పితిమేని మన జాతి తప్పక పైకిరాగలదని తెలియజేసిరి. తరువాత కాకినాడలో స్థాయిసంఘమును ఏర్పాటుచేయబడెను. చందాలుగూడ యేర్పాటు కావించిరి. అందరు పదిమందిమించి సభ్యులుగ జేరిరి. వీరినుండి కార్యనిర్వాహకవర్గము, యువజన సేవాసంఘమును ఎన్నుకొనుటకు తీర్మానించబడెను. అటుతరువాత సభాధ్యక్షులు అంత్యోపన్యాసమును గావించిరి అందు యీ జాతియొక్క ఉద్యమము ఎప్పటినుండి ఎప్పు టెప్పుట ఎట్లుజరుగుచున్నదియు చరిత్రను అతివిపులముగ సభ్యుల కెరింగించిరి. ఏజాతియంద జెవరు జన్మించెదరో వారాజాతికి నేనజేయవలెను. అట్లు తనజాతికి నేపజేయనివాడు జ్ఞానశూన్యముగ పక్షప్రాయుడుగ పరిగణింపబడునని నెలవిచ్చిరి. ఉద్యమమును పట్టుదలతో కొనసాగింపవలెనని సభ్యులను ప్రార్థించిరి.

పిదప అధ్యక్షులకును సభ్యులకును ఆహ్వనసంఘము వారు వందనము లర్పించిరి. జయజయధ్వనులతో సభ ముగింపబడెను.

(కార్యదర్శి)

ఆంధ్రయువజన సారస్వతమండలి-రాజోలు

పై పేరిట తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని రాజోలు ఘటమున కొందరు యువకులచే నీకుండలి స్థాపింపబడినది. సంఘ సంస్కరణము, భాషావ్యాప్తి, గ్రంథవిమర్శనము మున్నగునవి ఆదర్శముగా గలిగి గత్యవస్థములలో కార్యము నడిపించుచున్నారు. సామాజికులు స్వస్థసంఖ్యాకులయ్యును కడుదీక్షతో పనిబూని తాము వ్రాయువ్యాసములను, ఆంధ్రమునందు వెలువడుచున్న వివిధపత్రికలద్వారా వ్యాప్తము గావించుచున్నారు. స్వలాభాపేక్షావిమూలన నీయువకులకును, సదుద్దేశముతో నెలకొల్పబడిన వీరియందలికిని వివిధపత్రికాధిపతులు చేయూత నొసగి మన్నింతురని నాయభిలాష. ఇందులకునిర్వాహకవిరోపకారుండగు భగవంతుండు ఈయువకులకును, వారిమండలికిని, తత్సహాయకులకు చిరాయురారోగ్య శ్రేష్ఠములు ప్రసాదించు గాతముని వేడుచున్నాను.

ఇట్లు,

కె. వి. గోపాలకృష్ణారావు, M. L. M. D. S. R. పురవాసి.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి షష్టి పూర్తి

(ప్రథమ సంవత్సర భాద్రపదములో (24-9-1927) జరుగును. వారిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చునవున్నవి. 10 సంపుటముల వెల 25 రూపాయలు. చందాధనము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. ఒకేమారుగ పంపలేని వారు దరఖాస్తుతో రు 10 లున్న, మిగిలిన రు 15 లు నెల ౧-కి రు 5 చొప్పున, మూడు వాయిదాలుగానున్న చెల్లింపవచ్చును. మనియార్డరులు ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు చేసుకొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును. కొద్దెక్కుతే అచ్చునవున్నవి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనృసింహగారి మూతన గ్రంథములు:—

- (1) ప్రహేళిక నాటకము. (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ భాగము) (3) భాగవత కథామంజరి.

గరఖాస్తులు, మనియార్డర్లు వగయిరాలు.

3457 పా॥ గురుమూర్తి, ఇన్నినుపేట రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

తాడేపల్లిగూడెం బోర్డు

జస్టిసుపార్టీ అధ్యక్షుని నిరంకుశత్వము

కథాప్రారంభము

ఈ జిల్లాలో యీ బోర్డునుగూర్చి ఎరుగనివా రుండ రేమో యని యనుకుందుము. ఇది పుట్టినది మొదలు తగియి యిదా లతోనే యున్నది. ఈ బోర్డు మీటింగు 80వ తేదీని చైర్మన్ లో జరిగినది. దీని కిదివరకు జరిగిన 11-7-27 మీటింగులో ప్రెసిడెంటు మున్నగు ఎండ్ మెంబరులు జరిగినవి. వాటిని గూర్చి ప్రభుత్వమునకు పంపే విషయమై జిల్లాబోర్డు తాలూకా బోర్డు మధ్యను కాగితాలు కనబడకయే రిమార్కులతోను కాగి తాలు పంపమని టెలిగ్రాములతోను కాలయాపన జరుగు మన్న దని వదంతులుగా నున్నవి.

జిల్లాబోర్డు మీటింగు గూడ 80వ తేదీని జరుగు చున్నది. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు 80వ తేదీని మీటింగు చైర్మన్ లో జరుగ గూడ నని పైకారాములను తెలుపుచు తరును పంపిరి. ఆ ఆర్డరుకు తాలూకాబోర్డువారు విలువ యియ్యకనే మీటింగును జరిగిరి. ఈ విషయమై జిల్లాబోర్డు వారు ప్రభుత్వమువారితో ఏవో వుత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్న నని మరొక వదంతిగా నున్నది.

చైర్మన్ మీటింగు కథలు:

జస్టిసుపార్టీ తరపున బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడు గారు వచ్చిరి. కానమిల్లి సర్పంచియుడుగారు యీ మధ్యను జస్టిసుపార్టీలో తణుకుబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక అనంతరము విక్రాంతి శ్రీకృష్ణులచేతనో మరే కారణముల చేతనో కాబోలు పీరి సహోదరు లగు కానమిల్లి వెంకట్రా మయ్యగారిని పంపినట్లు వదంతి

ఈ తాలూకాలో అసహాయాద్యమప్రారంభము పంచాయతీ గాంధీ, తిలకు మహాశయుల హరికళలను చెప్పచు కాంగ్రెసు మొదలుగా నుంటూ ఏమి కారణమునననో బడేటి వెంకట్రామయ్యగారికి అనుచరులైన దామోజీవరపు వెంకట నరసింహారావు తంతులుగారున్న వచ్చిరి. తాత్కాలికాధ్యక్షు లైన తెలికిచర్ల రాజుగారు బడేటి వెంకట్రామయ్యగారి అండపైనను, గణపవరములో జరిగిన మీటింగులో అధ్యక్షు లనుగా ఎన్నుకొనిన కలిదిండి గంగరాజుగారికిన్ని చింతలపాటి బాపిరాజుగారికిన్ని వుండుకున్న న్యవహరములలో వున్న వ్యతిరేక భావములను పురస్కరించుకొని యీ చింతలపాటి బాపి రాజుగారు సహాయమున్న బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు వారి అనుచరులైన తదితర జస్టిసుపార్టీ సలహాతోను జస్టిసుపార్టీ లో బిక్టర్ మై స్ట్ర రాజ్య పార్టీని నిర్మాణముచేయవలె నని కానోలు దీక్షలుని క్రియకు కత్తులలో దింపి తాలూకాబోర్డు యెడల తాలూకావాసులలో గలిగించిన అసంతృప్తి కెంతయు మేరలేదు.

నేటిరోజున జరిగిన తాలూకాబోర్డుమీటింగులో 8 గురు ఒకపార్టీ గానున్న 9గురు ఒకపార్టీ గానున్న వుండిరి. ఆ 8గు రులో 11-7-27 తేదీన జరిగిన మీటింగులో యీ 8గురితో కలసియున్నవారు వెలమదొరలైన శ్రీ వీరభద్రరావుగారు ఆది మాంధ్రులైన పురుషోత్తం దాసుగారు పుభయులు గలరు.

మీటింగు ప్రారంభములో ప్రమాణపత్రములు మున్నగు తెంతులు జరిపేటపుడు యీ మీటింగు జరుపగూడ దనియు 11-7-27వ తేదీని గణపవరములో జరిగిన మీటింగుయొక్క సర్వస్వసానము తేలిచిదేను జిల్లాబోర్డు మీటింగు గోజున జరిపే యీ మీటింగును జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు జరుపగూడ దని పంపిన ఆర్డరు మున్నగు సంగతులతో చాలా అబ్బక నులను శ్రీ కలిదిండి గంగరాజుగారు పెట్టియుండిరి పీరి పార్టీ వారే 8 గురు గలరు. ఈ పిటిషనులకు విలువ యియ్య నక్కరలేదని తాత్కాలికాధ్యక్షుని తరపున సిరిగినేడి సుబ్బారాయుడు గారనే మొదలుగారు జవాబు నిచ్చిరి. ప్రెసిడెంటుగారు జవాబు చెప్పక మొదలుగారు చెప్పుచున్నట్టి జాచియు యిది వరలో యీ తాత్కాలికాధ్యక్షునిపై పత్రికలలో జరిగిన విమర్శనలనుబట్టియు ఎంతసమర్థతగలవారో చదువరులే తెలుసు కొందురు గాక!

నేటిరోజున జరిగిన ప్రెసిడెంటు వై ను ప్రెసిడెంటు, ఎక్కువవనో కాన్సిల్ మొదలుకొరకు జరిపిన 3 మీటింగులు అబ్బక నులతోనే జరిగినవి. క్రియకు యీ బోర్డుకు యంతవరకు జరిగిన మీటింగులలో దేనిని ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుదురో తెలియదు గదా! ఈ రీతిగ ఇంకను యీ బోర్డు ఎంతకాలము ఈ రీతిగ పరిపాలన జరుగవలసి యున్నదో తెలియదు. ఇట్టి

పరిపాలనను గూర్చి స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘము వారు వెంటనే స్పృహతోని తాలూకావాసుల క్రేయమును జూచి దరు గాక!

తాలూకాలో చాలాబోర్డు కలరా వ్యాధులు మున్నగు బాధలున్నను అట్టివి నివారించు బాధ్యత తాలూకా బోర్డుల కున్న ను వాటిని ఏమాత్రము గమనించక యీ రీతి తగవులతో జరిగే యీ బోర్డు పరిపాలనయందు ప్రజల కెంత విశ్వాస ముండునో గ్రహించురు గాక!

ఒక్క- బాపిరాజుగారికి మీటింగుహాలులో నుర్చి నిచ్చుటకు కారామేమో?

(ఒకవిలేఖరి)

జస్టిసు గోదావరి జిల్లా దివ్యజ్ఞాన

తారకసమాజ సమావేశము

పై సమావేశ మహాసభ ఛేయవరం గ్రామమున 23, 24 తేదీలలో ఒంగోలు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ మ-రా-రా-శ్రీ మన్యం వెంకట్రామయ్య టి. ఏ. టి. యల్. గారి అధ్యక్షతవలన జరిగెను. సుమారు 40 మంది సభ్యులు, 40 మంది ఆహ్వాదకులు మహాసభ కేటెలియండుండిరి గ్రామనివాసులు విస్తారముగ ఉపన్యాసములను వచ్చిరి. 23-వ తేదీ ఉదయం 9 ఘంటలకు స్వప్రవాచక వేదభాగవతో మహాసభ ప్రారంభింపబడెను. పిదప అధ్యక్షులకును, సభ్యులకును స్వాగత మొసంగబడెను. తరువాత సమాజప్రచారకు లగు మ-రా-రా-శ్రీ యం. వెంకట్రావు గారు 'మరణము-మరణాంతరము' ను గురించి ప్రసంగముచేసిరి.

అపరాధులు 2 ఘంటలకు కారాలో చరసభ జరిగెను. పిదప కొందరు సభ్యులు "దివ్యజ్ఞాన సమాజము" నుండి నేను పొందిన లాభము, నానికి నేను చేసిన కైంకర్యమును గురించి భాషణములు జరిగెను.

సాయంకాలము 5 ఘంటలకు డెల్టాటి కలెక్టరు మ-రా-రా-శ్రీ మంత్రిప్రగడ నరసింహంపంతులు టి. ఏ. గారు 'భగవద్గీత' విషయమై యుపన్యాసించిరి. పిదప 'యుషుల' ను గురించి అధ్యక్షుల ప్రసంగముతో దినకార్యము ముగిసెను.

24 వ తేదీ ఉదయం రావుసాహెబు భోగప్పయ్యకా (స్రీ) టి. ఎ. స్వేమన్ డెల్టాటి కలెక్టరుగారు 'మల్లుంపత్రిని' గురించి ఉపన్యాసించిరి. మధ్యాహ్నము 2 ఘంటలకు మిగిలియుం డిన కారాలోచన జరిగెను. ఆజిల్లాలో సమాజపున నియోగ ప్రబలపరచవలెననువిషయములో చింతలపాటి గోపి ఉపాహరములు జరిగెను.

సాయంత్రము 5 ఘంటలకు రిక్టరు సబ్బజెడ్డె బ్ర|| శ్రీ|| బాబిలాల శివావధానిగారు 'భాగవత' సారమునుగురించి ఉపన్య సించిరి. పిదప అధ్యక్షులు 'జగద్గురువు, ఆత్మసందేశము' ను గురించి అంత్యభాషణముచేసి స్వప్రవాచకముతో మహాసభ ముగింపుచేయబడెను.

సమాపముననున్న గ్రామములనుండి అనేకజనులు మహా సభకేటెలియండుండుచే ఈ మహాసభ జయప్రసముగ జరుగు టయేగాక యీసమాజ మొత్తవ్యాపకమై యున్నదనుసంగతి తేలపడుచున్నది.

రాబోవుమాస మహాసభ ఉండిగ్రామమున ఆగస్టు 13 14 తేదీలలో జరుగవలసినదని తీర్మానింపబడియె.

ఛేయవరం కాన్ఫరెన్సు కాలములో శ్రీలకుగాను రెండు మీటింగులు ప్రత్యేకముగా జరిగినవి. వాటిలో రాజమహేం ద్రవరం వి. పూర్ణమహాత్మ్యమ్మగారును, బందరు వై. యస్. మహాత్మ్యమ్మగారును శ్రీగర్భము, సోమరభాషము భక్తి, భాగవతసారములనుగురించి ప్రసంగించిరి.

(ఒక విలేఖరుడు)

చిటుతపులి సంహారము

కడపజిల్లా పులివిందులతాలూకా చిన్నరంగాపురము గ్రామ సమీపమున నుండు నోక గుట్టలో నోక చిటుతపులి వాసముచేయుచు నాచుట్టుపట్లనుండు గ్రామజనులను పశువులను వధించుచు గ్రామజనులకు భీతిగ గలుగజేయుచుండినది. 27-7-27 తేదీన పులివిందుల స్టేషనరీసబ్ మేజస్ట్రేటుగారు శ్రీ వి. బి. దొరస్వామి మొదలియారుగారు దానిని తమ తుపా కితో కాల్చిచంపిరి. తుపాకినందు రొమ్మునదాకి హృదయమును ఛేదించి బయటికి వెడలెను. దానిపొడవు 6 అడుగుల 1 అంగుళము.

(ఒకవిలేఖరి)

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఆగస్టువెల 2 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి	రు 122	కలలు 180	నరమ
బియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనాలివి	ప 42	కలలు 14	15 0 0
నెల్లూరివి	డిబ్	15 8 0	16 0 0
డిల్లి	డిబ్	15 4 0	17 0 0
రానులు	5. 164	చస్తా 1-కి	10 8 0 11 0 0
సువ్వులు		22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెనగలు	డిబ్	14 0 0 14 8 0
కిసలు	డిబ్	15 0 0 18 0 0
మినుములు	డిబ్	17 0 0 19 0 0
ఉలములు	ర 195	14 8 0 14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	26 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము	50 0 0	52 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 117	మినుకొనూనె 110 0 0	
అముము బా 1-కి	70 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపగుళు బా 1-కి	76 0 0	77 0 0
కూరపగుళు	85 0 0	42 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	126 0 0
గుంటూరుకాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-3	45	40, 45
కాళహస్తపాయకట్టు		50, 55
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	58 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	29 0 0
చదరం	25 0 0	30 0 0
రవుండు	28 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింగం	యాటి	6 14 0
నెం 6 బెన్ని ధర		4 2 0
నెం 24	లాక	5 12 0
నెం 60	కారం బెన్ని	3 0 0
నెం 40		10 0 0
నెం 44		5 0 0
నెం 20 1/2 భారతలక్ష్మి		6 7 0
నెం 20 1/2 న్యూకాలన్		6 6 0
నెం 12 1/2 సాఫురిటీ		5 4 0
నెం 12 కరింబాయి		5 7 0
నెం 20 1/2 కాఫురిటీ		6 0 0
నెం 40 జామ్ముగ		9 11 0
నెం 44 సాంజా		4 15 0
నెం 4 బెన్ని		8 12 0

7. దూది.

బోండాబెట్టు బాగు 1-కి	రు 800	0 0
పల్నాడుదూది		145 0 0

8. లోహములు.

నెండి 100 తులలికు	60 2 0	రు 60 4
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	21 4 0
నవరము 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	235 0 0	240 0 0
రాసి బా 1-కి	250 0 0	254 0 0

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిధేరుల తగ్గించి మాత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు

మెరుగుగానుండుటకు "బిరాసో" పూయండి.

పిత్తల సామానులు మెరుగుగా వుండవలను. "బిరాసో" పూసితే మెరుగు గలుగును. మీ యింటిలోవుండే పిత్తల సామానులకున్న మియెక్కు గుర్రపు సామానులకున్న, యింకా పిత్తల లేక రాగి పాత్రములకున్న, సామానులకున్న, "బిరాసో" ని పూయండి. మురికిగాను, మగ్గలగాను, వుండి పిత్తల, లేక రాగిసామానులకు "బిరాసో" వేసి దుద్దినట్లయితే సీగముగా మెరుగుగలుగును. కొంచము మెరుగువుండు సామానులకు "బిరాసో" వేసి దుద్దినట్లయితే యింకా అద్దమువలె మెరుగు గలుగును.

BRASSO

METAL POLISH

"బిరాసో"

పాలిష్ ని పూయండి.

"బిరాసో" లో మృగము క్రొవ్వు చేరలేదు. చేతితో తాకక చేయబడినది.

త్యాగరాజ గ్రంథమాల

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మారిపోయినావు 0-1-6
- 2 అయ్యో నీవు నామగదా 0-1-0
- 3 ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరముచెడిపోతిమి 0-2-8
- 4 మద్యపానము 0-3-8
- 5 శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, ఆంజనేయ స్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము. 0-4-0

ఈగ్రంథములు బెంగళూరు నాగరత్నముచే రచియింపబడి చదువుటకు హృద్యముగా నుండును నలయునా రీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును

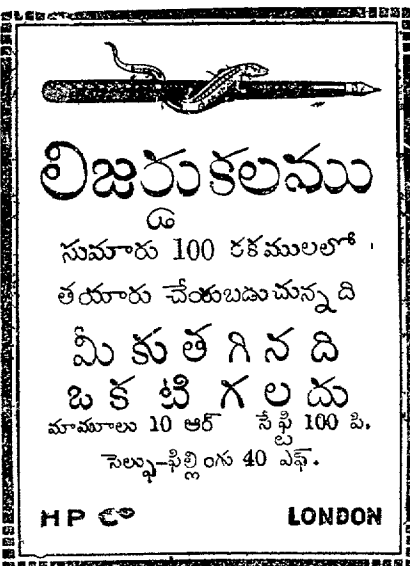
త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము
(8708) శ్రీనివాసయ్యరహిధి, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుక్కనవ్వు, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి యించి బలమును, విర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును 2 డబ్బీలు చాలును 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలకుగండిలేహ్యము—రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సహమేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యిరరవర్షారోగములు శీఘ్రసోద్యము, మొదలగువాటిని హరించును 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు 1-4-0 వి పి ఖర్చులు వేరు 8851 పి 2.5 అంకు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవీ నెల్లూరు జిల్లా

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రు 1-0-0 వైప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

ప్రాణాయామ పరీక్షలో బంగారు

వెండిపతకములు బహుమతు

లివ్వబడును

8768

కడపజిల్లా గడికోట ఆశ్రమవాసులు "జీవ బ్రహ్మైక్య వేదాంతరహస్యము"ను రచించిన గ్రంథకర్తలును నగు శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారిచే "జీవ బ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామృత"మనెడి నామముతో విశేష ప్రసిద్ధికెక్కిన గ్రంథము ముద్రణయ్యి 1-6-1927 తేదిన వెలువడి విక్రయమునకు సిద్దమయియున్నది. ఇదివరలో నెవరు నెరుగని అనేక దేవరహస్యములును ఈ గ్రంథములో బట్టబయలుగా చదివెయ్యవచ్చును ఈ గ్రంథమున 555-వ పుట

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులు, గడికోట.

మొదలు 569-వ పుటవరకును, మరియు 584 పుట మొదలు 617-వ పుటవరకును చెప్పియున్న ప్రాణాయామమున బాలబాలికలునహా చదివి 200 సంఖ్య లెక్కించువరకు శ్వాసము నిలువ విక్రియి నులభుకై లి తో వ్రాయబడియున్నది పై జెప్పిన పుటలవరకు మాత్రమే చదివి శ్వాసను వదలుట చీల్చి టలో ననుభవము కలిగి గ్రంథములో చెప్పియున్న ప్రకారము 200 లు సంఖ్య లెక్కించు వరకు శ్వాస నిలువ సాధన (practice) చేసియున్న వారలను పరీక్షించుటకుగాను 1927-సం॥రం నవంబరునెల 26, 27 తేదీల యందు ఉదయము 6 ఘంటలమొదలు 10 గంటలవరకును సాయంత్రము 3 గంటలమొదలు 7 గంటలవరకును పశ్చిమగోదావరి జిల్లా జిల్లాలకు బెంగళూరులో ప్రాణాయామపరీక్ష జరుపబడును ఈ గ్రంథమును చదివి పరీక్షకు రాదలచియున్న వారు దరఖాస్తుతో రు 1-4-0 క్రింది చిరునామాకు 1-7-1927 మొదలు 20-11-27 తేదీవరకు పంపుకొనవలెను 100 దరఖాస్తులు చేరినచో పరీక్షింపబడును. లేనిచో వారి డబ్బు పంపివేయబడును. దరఖాస్తుదారులను పరీక్షించుటకుగాను ఈ గ్రంథకర్తయగు యోగీశ్వరులవారిని అగ్రాసాధిపతిగా ఏర్పరచబడిన శ్రీగీత్యయందు కృతార్థులయినవారికి యోగ్యతాపత్రమును అందు యిచ్చివారికి బంగారు పతకమును తరువాతి యిద్దరికి వెండి పతకములును నొసంగబడును యోగ్యతాపత్రమును పొందిన వారు అందరికిని యోగాభ్యాసము నుపదేశముచేయవచ్చును.

రు 1-4-0 తో సహా దరఖాస్తు పంపు విలాసము—

జొన్నలగడ్డ వెంకటేశాస్త్రిల్లు, ఆనందవిలాస్, తణుకు, శ్రీనివాసగోదావరి గ్రంథము వలయువారు పైవిలాసమున నేరుగా ముక్కొనవచ్చునుగాని పి పి మూలముగా పంపజడకు.

పి పి గా తీసుకొనగోరువారు క్రింది విలాసమునకు వ్రాసితెప్పించుకోవచ్చును వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జీవబ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామృతము 1040 పుటలును 45 పటములును గలది. రు 4-4-0

The Secret of Vedanta 1st. Part Sole & God 2/8

(శ్రీ) సచ్చిదానంద కంపెనీ, పెరబూర్ బారక్స్, మద్రాసు. 462